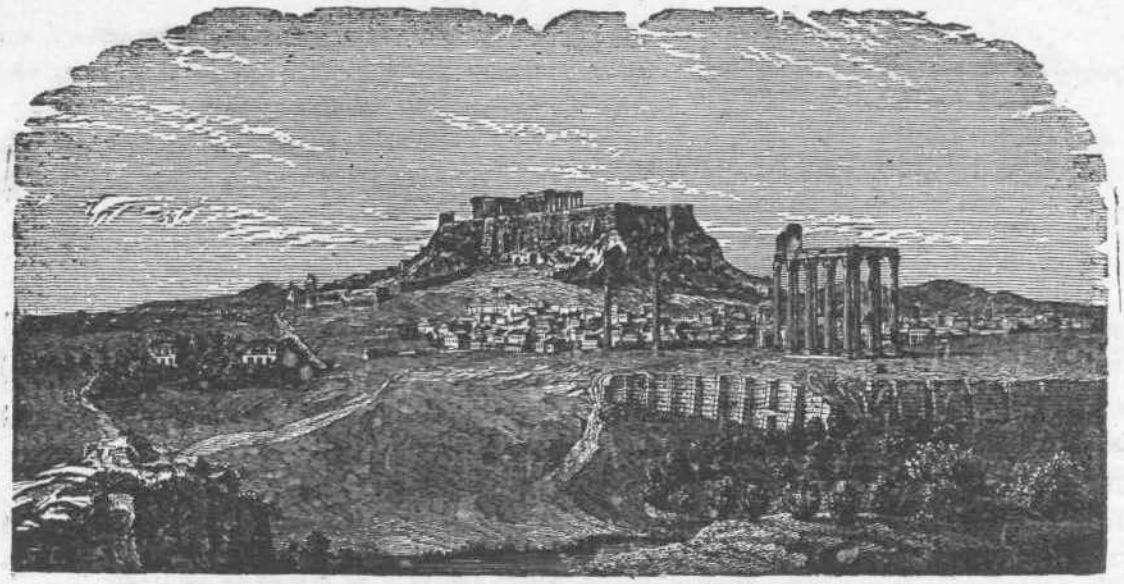

ΠΑΝΔΩΡΑ.

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ, 1868. ΤΟΜΟΣ ΙΘ'. ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 450.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Καὶ

ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ.

Τὰ τραπεζογραμμάτια εἶναι ὁμολογίαι ἐκδιδόμεναι ὑπὸ τραπεζιτῶν ἢ τραπεζιτικῶν ἑταιριῶν, ὑπὸ τὸν τύπον συνήθως ὁμολόγου πληρωτέου εἰς τὸν κομιστὴν ἐπὶ τῇ αἰτήσει. Εἶναι δὲ καὶ τὸ ἰσχυρότατον ὄργανον τῆς *πίστεως*, ὡς ἀντικαθιστῶντα τὸ ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ ἀργύριον ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἶδος ὀργάνου. Ἀλλ' εἰ καὶ φέρουσι τὸν τύπον ὁμολόγου, πληρωτέου εἰς τὸν κομιστὴν, ὁ ἐπ' αὐτῶν ὅμως τύπος εἶναι ἐπουσιώδης· διότι καὶ πᾶν ἄλλο εἶδος ὑποχρεώσεως τραπεζῶν ἢ τραπεζίτου ἔχει τὴν αὐτὴν ἰσχύν. Τέλος τὰ τραπεζογραμμάτια εἶναι εἷς ἐκ τῶν πολλῶν τύπων τῶν συνήθων ὁμολόγων καὶ ἀποτελοῦσι μίαν ἐκ τῶν μεγάλων διαιρέσεων εἰς ἃς τὰ ὄργανα τῆς *πίστεως* διαιροῦνται. Αἱ κατωτέρω παρατηρήσεις, ὡς ἀποτελοῦσαι μέρος τοῦ περὶ πίστεως ἐν γένει θέματος ἔπρεπε νὰ γίνωσιν ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ ὅλου. Ἀλλ' ἐπιδὴ καὶ περὶ τῆς φύσεως τῶν τραπεζογραμματίων ὑπάρχουσιν εἰς τὸ κοινὸν πολλαὶ πολὺ διάφοροι καὶ πολλάκις ἀντιφατικαὶ δοξασίαι, ἐνομίσαμεν συντελεστικὸν, πρὸς ἐπανόρθωσιν τινῶν, ἐκ τῶν τὰ μάλιστα ἐσφαλμένων, νὰ ἐξετάσωμεν ἐν συντόμῳ τινὰς ἐκ τῶν περὶ τούτου γνώμας χωριστὰ, καὶ μάλιστα καθ' ὅσον ἡ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔρευνα, καί τοι σύντομος, οὐ μόνον θέλει συντελέσει, ὡς ἐλπίζομεν, εἰς τὴν ὀρθὴν κατανόησιν τῆς φύσεως καὶ τῆς διακονίας τῶν τραπεζογραμματίων, ἀλλὰ καὶ θέλει ἀποκαλύψει τινὰ ἐκ τῶν σοφισμάτων, τῶν ὁποίων γίνεται συνήθως χρῆσις εἰς τὴν χρηματιστικήν. Πρὸς πλειοτέραν δὲ σαφήνειαν παραθέτομεν γενικάς τινας οἰκονομικὰς ἐννοίας, ἐφ' ὧν ἡ περὶ *πίστεως* θεωρία στηρίζεται·

α') *Πίστις* εἶναι ἡ ὀνομασία εἰδῶν τινῶν ἀΰλου ἰδιοκτησίας, καλουμένη ἐπίσης *ὀφειλή*. Εἶναι παρὸν δικαίωμα ἐπὶ μελλούσης πληρωμῆς.

β') Οἰκονομικὸν στοιχεῖον, ἢ συστατικὸν πλούτου, εἶναι πᾶν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπιδεκτικὸν καταμετρήσεως, ἢ τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν δύναμιν τοῦ ἀγοράζειν τι.

γ') Πᾶν τὸ ἀνταλλαττόμενον χωριστὰ εἶναι χωριστὴ ἰδιοκτησία, εἶναι οἰκονομικὸν στοιχεῖον, ἢ πλοῦτος.

δ') Ἰδιοκτησία δὲν εἶναι πρᾶγμα, ἀλλὰ δικαίωμα.

ε) Τὸ δικαίωμα τοῦτο διαιρεῖται εἰς δικαίωμα ἐπὶ πραγμάτων ὑπαρχόντων ἤδη, καὶ εἰς δικαίωμα ἐπὶ πραγμάτων μὴ ὑπαρχόντων, μὲν ἀλλὰ τὰ ὁποῖα θέλουσιν ὑπάρξει εἰς τὸ μέλλον καὶ

ς') Ἀξία εἶναι ἡ μεταξὺ δύω οἰκονομικῶν ποσοτήτων σχέσις, οἱαδήποτε φύσεως καὶ ἂν εἶναι αὕτη,

διαρκοῦς ἢ ἐξιτήλου, παροῦσα ἢ μέλλουσα, εἰδικὴ ἢ γενική.

Μετὰ τὴν ἔκθεσιν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, ἀρχόμεθα τῶν παρατηρήσεων (1).

Ὁ Τουργότης, καθ᾽ ἡμᾶς συνεισέφερε μεγάλως εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐπιστήμην, ὑποστηρίζας δι᾽ ἀκαταμαχήτων ἐπιχειρημάτων τὴν δόξαν ὅτι τὸ χρῆμα εἶναι χωριστὸν καὶ ἀνεξάρτητον πρᾶγμα ἢ ἀντικείμενον ἀξίας (2), ἀπέναντι τῆς δοξασίας ὅτι τὸ χρῆμα εἶναι ἡ ἀπόδειξις ἢ ὁ παραστάτης τῆς ἀξίας, ἐπὶ τῆς ὁποίας καὶ ἡ περὶ χρημάτων θεωρία συνήθως μέχρι τοῦδε ἐστηρίζετο, δηλαδὴ, ὅτι, τοῦ ἀργυρίου ὄντος τοῦ σημείου ἢ τοῦ παραστάτου τοῦ ὑλικοῦ πλούτου, ἦτο ὅλως ἀδιάφορος ἡ ὑλικὴ αὐτοῦ παράστασις· καὶ ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ τοσοῦτον χρῆμα ἔν τινι τόπῳ, ὅσος καὶ ὁ ὁλικὸς τοῦ τόπου ἐκείνου πλοῦτος· τοσοῦτο μόνον ποσὸν χρήματος ἐκ χαρτίου ἑπομένως ἐδύνατο νὰ δημιουργηθῇ, ὅσον ἤθελεν ἀντιπροσωπεύει ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τοῦ ἐν τῷ τόπῳ ὑπάρχοντος ὑλικοῦ πλούτου.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Τουργότου εἰσαχθεῖσα, ὑποστηριχθεῖσα καὶ ἀποδειχθεῖσα πεστικώτατα ἀνωτέρω δοξασία ἐγένετο παραδεκτὴ ἔκτοτε ὑφ᾽ ὅλων τῶν περὶ τὰ τοιαῦτα ἀσχολουμένων καὶ κατέστη καθολικὴ ἀρχὴ εἰς τὴν χρηματιστικήν. Ἀλλ᾽ ὁ Τουργότος μείνας μέχρι τοῦ σημείου τούτου, ἀφῆκε τὸ ἔργον του ἡμιτελές· διότι δὲν ἀρκεῖ ν᾽ ἀποδειχθῇ ὅτι τὸ χρῆμα εἶναι ἀνεξαρτήτου ἀξίας, ἀλλ᾽ καὶ ὁποῖον ποσὸν χρημάτων εἶναι ἀναγκαῖον εἰς τὰς καθημερινὰς συναλλαγὰς τόπου τινός· ἐπειδὴ ὅμως ἡ περὶ τούτου ἀνάπτυξις θέλει μᾶς ἀπομακρύνει τοῦ προκειμένου, παρατηροῦμεν ἁπλῶς, ὅτι ὅταν ἀνταλλαγὴ πραγμάτων ἴσης ἀξίας γίνεται οὐδεμία περίσταται ἀνάγκη χρημάτων. Ὅταν ὅμως τὰ ἀνταλλαττόμενα εἶναι ἀνίσου ἀξίας, τότε ποσόν τι ἀργυρίου ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξίσωσιν. Ὅθεν τὸ ποσὸν τοῦ ἀπαιτουμένου χρήματος, εἶναι τὸ ποσὸν τῆς *ὀφειλῆς*, τῆς ἐνδεχομένης νὰ προκύψῃ ἐκ τῆς διαπραγματεύσεως ἀνίσων ἀξιῶν, ἂν τὸ ἀργύριον δὲν ὑπῆρχεν. Οὕτω τὸ χρῆμα αὐτὸ καθ᾽ ἑαυτὸ εἶναι γενικὸν ὄργανον πίστεως, καὶ ἐντεῦθεν ἀποδεικνύεται οὐ μόνον ὅτι τὸ χρῆμα εἶναι ἀνεξάρτητον ποσὸν, ἀλλὰ καὶ ὁρίζεται τὸ ἀναγκαῖον αὐτοῦ ποσόν.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Τουργότος καὶ ὁ Σήϋ, οἱ τοσοῦτον συντελέσαντες εἰς τὴν διάδοσιν τῆς ὑγιοῦς ταύτης δοξασίας, οἱ αὐτοὶ συνετέλεσαν ἐπίσης εἰς τὴν κατ᾽ ἴσον βαθμὸν ἀποπλάνησιν τῆς κοινῆς γνώμης, ὡς πρὸς τὴν περὶ τῆς φύσεως τῆς πίστεως δοξασίαν. Μέχρις ἐσχάτων ἐδοξάζετο ὅτι τὸ ὄργανον τῆς πίστεως ἦτο ὁ παραστάτης τῶν ἐμπορευμάτων. Ἡ συναλλαγματικὴ λ. χ. ἐθεωρεῖτο γενικῶς, ὡς παριστάνουσα ἢ ἀντιπροσωπεύουσα τὰ ἐμπορεύματα, δι᾽ ὧν αὕτη ἀντηλλάσσετο· ἀλλ᾽ ἡ ἰδέα αὕτη βαθμηδὸν ἐγκαταλιμπάνεται καὶ ἑτέρα ἤδη ἀντικαθίσταται. Ὁ Θόρτων ὑποτίθεται ὅτι εἶναι ὁ δημιουργὸς, ἢ μᾶλλον ὁ διαδόσας τὴν ἰδέαν ταύτην· ἀλλὰ σήμερον μόνον οἱ ἀτελῆ περὶ τῆς φύσεως τῶν πιστοτικῶν ὀργάνων γνῶσιν ἔχοντες συγγραφεῖς ὁμιλοῦν περὶ συναλλαγματικῶν ἀντιπροσωπευουσῶν τὰ ἐμπορεύματα ἢ τὰ πράγματα. Εἶναι ἤδη τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ὅτι οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ συναλλαγματικῶν καὶ τῶν δι᾽ αὐτῶν ἀγοραζομένων ἢ ἀνταλλασσομένων ἐμπορευμάτων ἢ πραγμάτων· καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ ὅτι ἡ συναλλαγματικὴ δὲν παριστᾷ οὐδὲ τὸ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενον χρῆμα, καὶ ὅτι οὐδεμία ἑπομένως σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ αὐτῆς καὶ εἰδικοῦ τινος ποσοῦ χρήματος· ἀλλ᾽ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἁπλῆ ὑποχρέωσις μελλούσης πληρωμῆς χρήματος, καὶ παράγει τὴν ἀξίαν της ἐκ μόνης τῆς πεποιθήσεως ἢ τῆς ἐμπιστοσύνης ὅτι, ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ εἰς τὸ μέλλον θέλει ἀνταλλαχθῇ ἀντὶ χρημάτων. Ἀλλ᾽ ἡ αὐτὴ πλάνη, ἥτις διαδοθεῖσα καὶ πιστευθεῖσα, ὡς πρὸς τὰ χρήματα πρῶτον, καὶ μετὰ ταῦτα ὡς πρὸς τὰ συναλλάγματα, καὶ ἥτις ἐπὶ τέλους, καί τοι ἀνατραπεῖσα ἐντελῶς δι᾽ ἰσχυρῶν καὶ ἀναμφιλέκτων ἐπιχειρημάτων, εἶναι μολαταῦτα ἡ ὑπερισχύουσα ἤδη ὡς πρὸς τὰ τραπεζογραμμάτια. Τὸ τραπεζογραμμάτιον βεβαίως εἶναι ὑπόσχεσις πληρωμῆς χρημάτων καὶ ἡ ἐκδόσασα αὐτὸ τράπεζα εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ κρατῇ εἰς τὸ ταμεῖόν της ποσὸν χρημάτων πρὸς ἐξαργύρωσιν τῶν γραμματίων της ἐπὶ τῇ αἰτήσει· ὑπετέθη ἑπομένως ὅτι τὰ τραπεζογραμμάτια ἀντιπροσωποῦσι χρήματα· ὅτι δὲ ταῦτα δὲν ἀντιπροσωπεύουσι χρήματα, οὔτε τὰ ὄργανα πίστεως εἶναι σημεῖα ἢ παραστατικὰ ἀξίας, τὸ ὁμολογοῦσιν ἤδη καὶ οἱ μᾶλλον ἐπίσημοι συγγραφεῖς. Ἀπεναντίας τὰ τραπεζογραμμάτια εἶναι ἀνεξάρτητα ἀντικείμενα ἀξίας. Θέλομεν ἑπομένως εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ ζητήματος ὀλίγας παρατηρήσεις μας προσπαθήσει, ὅσον τὸ καθ᾽ ἡμᾶς, ν᾽ ἀποτελειώσωμεν τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἤρχισε ἀπὸ ἄλλους καθ᾽ ὅσον ἀφορᾷ τὰ χρήματα, ἐπεκτείνοντες τὸ αὐτὸ ἐπιχείρημα καὶ ἐπὶ τῶν διαφόρων ὀργάνων τῆς πίστεως.

Ὅταν δύο ἰδέαι, κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον ὅμοιαι, ἀλλ᾽ οὐσιωδῶς διάφοροι, ἐκφέρονται, ὁ μᾶλλον κατάλληλος, καθ᾽ ἡμᾶς, τρόπος τῆς καταδείξεως τῆς μεταξὺ αὐτῶν διαφορᾶς εἶναι νὰ φέρωμεν ταύτας εἰς ἀντιπαράθεσιν· θέλομεν πειραθῆ ἑπομένως ν᾽ ἀποδείξωμεν τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, ἢ δοξασίαν, ἀντιπαραβάλλοντες τὰ τραπεζογραμμάτια μὲ ἑτέραν τινὰ τάξιν ἐμπορευσίμων ὀργάνων μετὰ τῶν ὁποίων

(1) Πρὸς λεπτομερῆ συζήτησιν τοῦ θέματος, ὅρα Macleod. on Banking.

(2) Sur la formation et la distribution des richesses. § 45.

τὰ τραπεζογραμμάτια πολλάκις συγχέονται μὲν, ἀλλ᾽ ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐντελῶς διαφέρουσι κατ᾽ οὐσίαν, μάλιστα ἐπὶ τῆς συγχύσεως τῶν δύω αὐτῶν εἰδῶν τοῦ ἐμπορευσίμου ὀργάνου, ἡ περὶ χρημάτων ἰσχύσασα ποτὲ ἐν Εὐρώπῃ θεωρία στηρίζεται. Τὰ ἕτερα ταῦτα ἐμπορεύσιμα ὄργανα εἶναι αἱ φορτωτικαὶ, ἢ αἱ ἀποδείξεις τῶν εἴτε δημοσίων εἴτε ἰδιωτικῶν ἀποθηματοφυλάκων, ἅτινα φέρουσι σημεῖά τινα ὁμοιότητος κατ᾽ ἐπιφάνειαν μὲ τὰ συναλλάγματα, καὶ συχνὰ ὑπολαμβάνονται ὡς τῆς αὐτῆς φύσεως, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ὅμως εἶναι ὅλως κατ᾽ οὐσίαν διάφορα· ἀλλὰ περὶ τούτου δὲν πρόκειται ἤδη. Τὰ ὄργανα τῆς πίστεως περὶ ὧν ἤδη ἐνδιαφερόμεθα, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα ἡ φορτωτικὴ καὶ ἡ ἀπόδειξις θηματοφύλακος τὰ μάλιστα ὁμοιάζουσι κατ᾽ ἐπιφάνειαν, εἶναι τὰ τραπεζογραμμάτια· καὶ εἰς τὴν μετ᾽ αὐτῶν ἀντιπαράστασιν τούτων ἐμβαίνομεν ἤδη.

Ὅταν περιουσία κατατίθεται εἴτε εἰς τὰς δημοσίους, εἴτε εἰς τὰς ἰδιωτικὰς ἀποθήκας ὁ παρακαταθέτων ἰδιοκτήτης ταύτης λαμβάνει ἔγγραφον ἀπόδειξιν, φανερόνουσαν τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν τῆς παρακατατεθείσης περιουσίας ἀπὸ τὸν ἀποθηματοφύλακα, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένης περιουσίας τοῦ παρακαταθέτου δικαίωμα, καὶ τὸ ὁποῖον οὗτος δύναται δι᾽ ὀπισθογραφήσεως νὰ μεταβιβάσῃ εἰς οἱονδήποτε καὶ ἂν θέλει, καὶ οὗτος εἰς ἕτερον, καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὁ πλοίαρχος ἐμπορικοῦ πλοίου ἐπίσης δίδει ἔγγραφον ἀπόδειξιν παραλαβῆς ἐμπορευμάτων ἢ πραγμάτων, ἐπιβιβασθέντων εἰς τὸ παρ᾽ αὐτοῦ διοικούμενον πλοῖον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην αὐτῶν, ἂν ὁ ἐκφορτωτὴς ἢ ἰδιοκτήτης αὐτῶν δύναται ἐπίσης νὰ μεταβιβάσῃ δι᾽ ὀπισθογραφήσεως εἰς οἱονδήποτε θελήσῃ, καὶ οὗτος πάλιν εἰς ἕτερον, καὶ οὕτω καθεξῆς· καὶ ὁ τελευταῖος κάτοχος τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἀποθηματοφύλακος ἢ τῆς φορτωτικῆς δύναται, δυνάμει τῆς ἀνὰ χεῖράς του ἀποδείξεως, νὰ παραλάβῃ τὰ ἐν ἑκάστῃ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἀποδείξεων ἀναφερόμενα πράγματα, ἢ ἐμπορεύματα ἐπὶ τῇ αἰτήσει.

Ὅταν τις καταθέσῃ ἐπίσης ἀργύριον εἰς τὴν Τράπεζαν λαμβάνῃ τραπεζιτικὰ γραμμάτια ἴσου ποσοῦ ἀξίας τοῦ παρακατατεθέντος παρὰ τῇ τραπέζῃ ἀργυρίου, τὰ ὁποῖα γραμμάτια, πρότερον μὲν μετεβιβάζοντο ὑπὸ τοῦ κατόχου δι᾽ ὀπισθογραφήσεως εἰς οἱονδήποτε ἕτερον, καὶ οὗτος πάλιν μετεβίβαζε ταῦτα εἰς ἕτερον ἐπίσης, καὶ οὕτω καθεξῆς· καὶ ὁ τελευταῖος κάτοχος τῶν περὶ ὧν πρόκειται γραμματίων ἐδύνατο, ἐπὶ τῇ αἰτήσει νὰ λάβῃ τὴν ἐξόφλησιν αὐτῶν παρὰ τῇ ἐκδοσάσῃ ταῦτα τραπέζῃ· ἤδη ὅμως ἡ εἰς μεταβιβασιν αὐτῶν ὀπισθογράφησις περιῆλθεν εἰς ἀχρηστίαν. Ἀλλὰ τοῦτο κατ᾽ οὐδὲν ἐπιῤῥεάζει τὸ ὑπ᾽ ὄψιν ἡμῶν ζήτημα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τῆς φορτωτικῆς, ἢ τῆς περὶ καταθέσεως περιουσίας ἀπόδειξις τοῦ θηματοφύλακος δικαιοῦται, δυνάμει ταύτης, νὰ παραλάβῃ τὰ ἐν ἑκάστῃ αὐτῶν ἀναφερόμενα πράγματα, ἐπὶ τῇ αἰτήσει· καθὼς ὁ κάτοχος τραπεζικῶν γραμματίων δικαιοῦται ἐπίσης νὰ λάβῃ τὴν ἐξόφλησιν αὐτῶν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει, καὶ ἐπειδὴ ἑκάστῃ τῶν ἀνωτέρω ἐγγράφων ἀποδείξεων εἶναι ἐμπορεύσιμος, κοινῶς πιστεύεται ὅτι εἶναι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φύσεως· καὶ ὅτι καθὼς αἱ φορτωτικαὶ ἢ αἱ ἀποδείξεις καταθέσεως περιουσίας παριστῶσι τὰ ἐν αὐταῖς ἀναφερόμενα ἐμπορεύματα ἢ πράγματα, τοιουτοτρόπως τὰ τραπεζιτικὰ γραμμάτια παριστῶσιν ἐπίσης τὸ ἐπ᾽ αὐτῶν ἐπιτυπούμενον χρηματικὸν ποσόν. Ἡ γνώμη αὕτη πρότινος ἀμφισβητήθη εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐσχάτως ἀπεδείχθη σφαλερὰ· καὶ ὀρθῶς· διότι, ἂν καὶ τὰ ὄργανα ταῦτα φέρουσιν κατ᾽ ἐπιφάνειαν ὁμοιότητά τινα ἐν μέρει, εἶναι ὅμως ἐντελῶς διαφόρου φύσεως· ἡ δὲ κατανόησις τῆς φύσεως τῆς μεταξὺ τῶν δύω ἀνωτέρω ἀποδείξεων διακρίσεως ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς περὶ χρημάτων θεωρίας. Ἡ τῶν δύο διαφόρου φύσεως ὀργάνων σύγχυσις ἔγκειται εἰς πλάνην δύω διαφόρων περὶ τούτου σχολῶν· καὶ εἰς τὴν μὴ κατάληψιν τῆς διακρίσεως ταύτης στηρίζονται ὅλαι αἱ περὶ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς ἐκ χαρτίου συνισταμένης κυκλοφορικῆς, οὕτως εἰπεῖν, ἀξίας δοξασίαι, διὰ γαιῶν· δηλαδὴ, ἐμπορευμάτων, δημοσίων ὁμολόγων καὶ ἄλλων εἰδῶν περιουσίας. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ περὶ χρημάτων θεωρία τοῦ **Law**, ἥτις, εἰῤῥήσθω ἐμπαρόδῳ, ἐπέφερε τρομερωτάτας καταστροφὰς εἰς τὸν ἐμπορικὸν κόσμον ἐν γένει, καὶ ἥτις ἔγκειται εἰς τὴν ῥίζαν, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ περὶ τραπέζης συστήματος τῆς Ἀμερικῆς, καὶ πράγματι ἐνυπάρχει εἰς πᾶν σύστημα τραπέζης στηριζόμενον ἐπὶ τῆς μέχρι πρὸ ὀλίγου δοξαζομένης ἀρχῆς περὶ τῆς κυκλοφορίας, ἀπέναντι τῆς περὶ χρημάτων ἤδη δοξασίας. Αἱ δύω εἰρημέναι σχολαὶ διαχωρίζονται κατὰ πολὺ ἀπ᾽ ἀλλήλων· διότι, ἡ μία πρεσβεύει ὅτι τὸ ποσὸν τῶν πιστωτικῶν αὐτῶν ἀξιῶν πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς τὴν ἀξίαν τοῦ εἰς τὴν κυκλοφορίαν ἐκτοπιζομένου ὑπ᾽ αὐτῶν ποσοῦ τῆς ἀξίας τῶν χρημάτων, ἡ δὲ πρεσβεύει ὅτι τὰ τραπεζιτικὰ γραμμάτια ἢ αἱ πιστωτικαὶ αὗται ἀξίαι δύνανται ν᾽ ἀναβιβασθῶσιν εἰς τὸ ποσὸν τοῦ νὰ ἀντιπροσωπῶσιν ὅλας ἐν γένει τὰς ἐν τῷ τόπῳ ἀξίας, καθὼς καὶ τὸ χρηματικὸν, καὶ, ὡς λέγουσι, νὰ θέσωσιν εἰς κυκλοφορίαν ὅλα τὰ εἴδη τῶν ἀξιῶν. Χάριν δὲ πλειοτέρας σαφηνείας ἀφηγούμεθα τὸν τρόπον τῆς γενέσεως ἑκάστου εἴδους τῶν ἀνωτέρω πιστωτικῶν ὀργάνων.

Ὅταν τις παραδίδῃ εἰς ἕτερον ἐμπορεύματα ἢ περιουσίαν, εἴτε διὰ νὰ τὴν μεταφέρῃ, εἴτε διὰ νὰ τὴν φυλάξῃ, ἀντ᾽ αὐτοῦ λαμβάνει ἔγγραφον ἀπόδειξιν

ἀπὸ τὸν λήπτην περὶ τῆς παραλαβῆς του, καὶ ἂν μὲν τὰ παραδοθέντα τῷ λήπτῃ εἶναι πρὸς μεταφορὰν, ἡ διδομένη παρ' αὐτοῦ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ἔγγραφος ἀπόδειξις καλεῖται φορτωτικήˑ ἐὰν δὲ πρὸς φύλαξιν ἁπλῶς, ἡ διδομένη ἀπόδειξις καλεῖται ἀπόδειξις παρακαταθήκης. Ἀλλ' εἰ καὶ ὁ παραλαμβάνων τὰ πράγματα ἢ τὴν περιουσίαν δίδει εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ταύτης ἀπόδειξιν τῆς παραλαβῆς της, δυναμένης νὰ μεταβιβασθῇ δι' ὀπισθογραφίσεως ὑπὸ τοῦ κατόχου εἰς ἕτερον, ὁ ἐκδότης τῆς ἀποδείξεως, θεματοφύλαξ ἢ πλοίαρχος, ὑπόσχεται νὰ παραδώσῃ τὴν ἐν τῇ ἐγγράφῳ ἀποδείξει ἀναφερομένην περιουσίαν εἰς ὅντινα αὕτη ἤθελεν περιέλθῃ ἢ διαβιβασθῇ νομίμως. Ἡ ἔγγραφος αὕτη ἀπόδειξις καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα πράγματα *συνιστῶσι* λοιπὸν *μίαν μόνην ἰδιοκτησίαν*. Ὁ πλοίαρχος ἢ ὁ θεματοφύλαξ οὐδὲν δικαίωμα ἰδιοκτησίας ἔχει ἐπὶ τῆς παραδοθείσης αὐτῷ περιουσίας, ἀλλ' ἁπλῶς ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ μεταφέρῃ ἢ νὰ διαφυλάξῃ αὐτὴν ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ τὴν παραδώσῃ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει, εἰς τὸν νόμιμον αὐτῆς ἰδιοκτήτηνˑ ἡ πραγματικὴ ἰδιοκτησία ἐπὶ τῆς περιουσίας ἢ τῶν πραγμάτων διαβιβάζεται ὁμοῦ, καὶ εἶναι ἀναπόσπαστος τῆς φορτωτικῆς ἢ τῆς ἀποδείξεως τῆς παρακαταθήκης· ἑκάστη ἑπομένως τούτων θεωρεῖται ὅτι ἀντιπροσωπεῖ ἢ παριστᾷ ἐκείνην τὴν περιουσίαν, ἢ τὰ πράγματα, καθὼς καὶ τὴν ἐπ' αὐτῶν ἰδιοκτησίαν, καὶ διαβιβάζεται ὁμοῦ μὲ τὴν μεταβίβασιν τοῦ ἐγγράφου. Ἀλλ' ὅταν τις καταθέτῃ χρήματα εἰς τὴν Τράπεζαν, τὸ πρᾶγμα διαφέρειˑ διότι, τῶν χρημάτων παρακατατεθέντων εἰς τὴν Τράπεζαν, ἡ εἰς ταῦτα ἰδιοκτησία διαβιβάζεται ἐπίσης εἰς τὴν Τράπεζαν καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς παραλαβῆς αὐτῶν ἢ ἡ δι' αὐτὰ διδομένη ὑπὸ τῆς Τραπέζης σημείωσις, ἀπέναντι τῶν παρακατατεθέντων ἐν αὐτῇ χρημάτων, εἶναι ὅλως χωριστὴ τῆς ἐπ' αὐτῶν ἰδιοκτησίας. Εἰς τὴν γενομένην μεταξύ των πρᾶξιν ὁ μὲν ἰδιοκτήτης τῶν χρημάτων καταθέτων τὰ χρήματά του εἰς τὴν Τράπεζαν μεταβιβάζει συγχρόνως καὶ τὸ ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ἀντ' αὐτῶν λαμβάνει παρὰ τῆς Τραπέζης ὄργανον πίστεως ἴσης ἀξίας τῶν παρακατατεθέντων ἐν αὐτῇ χρημάτων. Τὸ πιστωτικὸν τοῦτο ὄργανον δὲν εἶναι τίτλος δικαιώματος ἐπὶ εἰδικοῦ τινος ἀργυρίου, ἀλλὰ γενικὸν δικαίωμα αἰτήσεως χρημάτων.

Τὸ τραπεζιτικὸν γραμμάτιον ἢ ἡ σημείωσις ἡ ἐκδοθεῖσα ἀπέναντι τοῦ παρακατατεθέντος ἐν αὐτῇ χρηματικοῦ ποσοῦ κυκλοφορεῖ ἀνεξαρτήτως τοῦ παρακατατεθέντος παρὰ τῇ Τραπέζῃ χρηματικοῦ ποσοῦ καὶ λαμβάνει τὴν ἀξίαν της ἀπὸ τὴν γενικὴν ἐμπιστοσύνην, ὅτι αὕτη δύναται ν' ἀνταλλαχθῇ ἀντὶ χρημάτων τὴν στιγμὴν τῆς αἰτήσεως τοιούτων. Εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, δηλαδὴ τῆς φορτωτικῆς ἢ τῆς ἀποδείξεως τοῦ θεματοφύλακος, ὑπάρχει παράδοσις καὶ παραλαβὴ ἐνεχύρου καὶ ὑπόσχεσις ἀποδόσεως αὐτοῦ. Εἰς τὴν δευτέραν ὅμως, οὐδὲν τοιοῦτον συμβαίνει, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας γίνεται πώλησις χρημάτων εἰς τὴν Τράπεζαν. Ὅταν καταθέτῃ τις χρήματα εἰς τὴν Τράπεζαν, ἡ πραγματικὴ διαπραγμάτευσις εἶναι πώλησις χρημάτων εἰς τὴν Τράπεζαν, μετὰ τοῦ δικαιώματος μεταπωλήσεως ἴσου ποσοῦ χρημάτων, κατ' ἀρέσκειαν. Ἐκ τῆς διαπραγματεύσεως δὲ ταύτης γεννᾶται ἢ μᾶλλον δημιουργεῖται πραγματικῶς νέα περιουσίαˑ δηλαδὴ τὸ πιστωτικὸν ὄργανον ἢ ἡ ὑπόσχεσις πρὸς πληρωμὴν, ἥτις δύναται νὰ διέλθῃ ἀπείρους χεῖρας, ἐπὶ τῇ πίστει ἁπλῶς ὅτι θέλει ἀνταλλαχθῇ ἀντὶ χρημάτων ἐπὶ τῇ αἰτήσει. Δῆλον ἑπομένως ὅτι ἡ σημείωσις, ἢ τὸ τραπεζικὸν γραμμάτιον τὸ ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Τραπέζης δὲν ἀντιπροσωπεύει χρήματα εἰς τὴν ἔννοιαν, εἰς ἣν αἱ ἀνωτέρω περὶ ὧν πρόκει ἔγγραφοι ἀποδείξεις ἀντιπαριστῶσιν ἢ ἐκπροσωποῦσι περιουσίαν ἢ πράγματα, ἀλλ' εἶναι ἀνταλλακτέον δι' ἀργυρίου, ἢ χρημάτων· ἐὰν ἡ Τράπεζα ἦτο ἁπλοῦς ἐγγυητής, εἴτε διὰ τὴν ἀσφαλῆ μεταβίβασιν, ἢ φύλαξιν ἁπλῶς τοῦ ἐν αὐτῇ καταθετομένου ἢ παραδιδομένου χρήματος, ἢ ὡς τὰ ἄλλα εἴδη τῶν ἐξασφαλιστικῶν καταστημάτων, περιουσίας, διαθηκῶν κτλ. οὐδεμία νέα ἰδιοκτησία ἤθελε δημιουργεῖται εἰς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων διαπραγματεύσεις της, καὶ τότε οὐδὲν δικαίωμα ἤθελεν ἔχει νὰ μεταχειρισθῇ τὰ ἐν αὐτῇ κατατιθέμενα χρήματα πρὸς ἰδίους αὐτῆς σκοποὺς ἢ κέρδος. Ἄλλως ὁ περὶ ἐγγυήσεως ἢ ἐνεχύρου νόμος εἶναι αὐστηρὸς κατὰ παντὸς, εἴτε τραπεζίτης, εἴτε πλοίαρχος, εἴτε ἀποθεματοφύλαξ εἶναι οὗτος, μετατρέποντος ἢ χρωμένου πρὸς ἰδίους σκοποὺς ἢ διὰ ὄφελος τὴν εἰς τὴν φύλαξίν του ἐμπιστευθεῖσαν περιουσίαν. Ἀλλ' εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται περίπτωσιν, τοῦ χρήματος περιελθόντος διὰ καταθέσεως εἰς τὴν κατοχὴν τῆς Τραπέζης, ἡ ἐπ' αὐτοῦ ἰδιοκτησία περιέρχεται ἀπολύτως εἰς τὴν Τράπεζαν, καὶ αὕτη ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ μεταχειρισθῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον αὐτὴ κρίνει συμφέρον πρὸς ἴδιον αὐτῆς ὄφελος. Ἡ ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῆς Τραπέζης σημείωσις ἢ πιστωτικὸν ὄργανον εἶναι ὅλως διόλου χωριστὸν ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην σχέσιν εἰδικοῦ τινος χρήματος καὶ αὐτοτελοῦς ἀξίας. Αὕτη εἶναι ἡ θεμελιώδης διάκρισις μεταξὺ πιστωτικῶν ὀργάνων καὶ ἐγγράφων ἀποδείξεων, ἤτοι φορτωτικῆς, ἀποδείξεως παρακαταθήκης κτλ., ἡ παριστῶσα ἀνυπέρβλητον διάφραγμα κατὰ τῆς συγχύσεως αὐτῶνˑ ἐν ἄλλαις λέξεσιν, αἱ τῆς δευτέρας ταύτης κατηγορίας ἔγγραφοι ἀποδείξεις εἶναι ἀχώριστοι τῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας τῶν πραγμάτων ἢ τῆς περιουσίας τῆς μνημονευομένης ἐν αὐτοῖς· ἀντιπροσωπεύουσιν ἑπομένως ταύτην καὶ ὡς τοιαῦται, δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς χωριστὰ αὐτῆς ἀντικείμενα ἰδιοκτησίας· ἐνῷ τὰ τῆς πρώτης εἶναι ἐντελῶς χωριστὰ καὶ ἀνεξάρτητα, ἢ αὐτοτελῆ ἀντικείμενα ἰδιοκτησίας· οὐδόλως ἑπομένως ἀντιπροσωπεύουσιν ὡρισμένα ἢ εἰδικὰ χρήματα. Τὰ τραπεζιτικὰ γραμμάτια καὶ τὰ συναλλάγματα εἶναι *πίστεις*· αἱ φορτωτικαὶ καὶ ἄλλο εἶδος ἀποδείξεων, δὲν εἶναι *πίστεις*.

Ὅτι δὲ τὰ τραπεζιτικὰ γραμμάτια εἶναι ἀντικείμενα ἀνεξαρτήτου ἢ αὐτοτελοῦς ἀξίας, καταδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ταῦτα κυκλοφοροῦντα ἐκτοπίζουσι τὰ μεταλλικὰ νομίσματα· διότι ταῦτα ἐκτελοῦσι τὴν αὐτὴν λειτουργίαν δι' ὀλιγωτέρας δαπάνης. Τὸ τραπεζιτικὸν γραμμάτιον εἶναι ἀντικαταστάτης τοῦ μεταλλικοῦ νομίσματος, συχνότατα πολὺ ἐπικίνδυνος ἀντικαταστάτης ἀληθῶς, καὶ ὅμως τοιοῦτος ὅστις ἔχει ἀεὶ τὴν δύναμιν τοῦ νὰ ἐκδιώκῃ τὸν ἀντίπαλόν του. Ἀλλ' οὐδείς ποτε ἐθεώρησε τὴν φορτωτικὴν ὡς ἀντικαταστάτην τῶν ἐκπροσωπουμένων ὑπ' αὐτῆς ἐμπορευμάτων. Ὑπερβάλον ποσὸν τραπεζογραμματίων τιθέμενον εἰς τὴν κυκλοφορίαν ὑποτιμᾷ τὰ μεταλλικὰ νομίσματα· ἀλλ' οὐδέποτε ὑφ' οὐδενὸς ἐλέχθη ὅτι ἡ φορτωτικὴ, ἢ ἡ ἀπόδειξις θεματοφύλακος ὑποτιμᾷ τὴν ἀξίαν τῶν ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα παριστᾷ. Τὸ τραπεζογραμμάτιον ἐκδίδεται ἀντὶ νομίσματος, ἀλλ' οὐδεὶς οὐδέποτε ἐσκέφθη ὅτι ἐδύνατο νὰ μεταχειρισθῇ φορτωτικὴν, ἢ ἀπόδειξιν θεματοφύλακος ἀντὶ ἐμπορευμάτων· ὁ κάτοχος τραπεζογραμματίου νομίζει αὐτὸ ἰσάξιον τῶν ἀναφερομένων εἰς αὐτὸ χρημάτων, ἀλλ' οὐδεὶς οὐδέ ποτε ἐφαντάσθη κἂν ὅτι φορτωτικὴ ἦτο ἰσαξία ποσοῦ ἑτέρου ἐμπορεύματος. Οἱ ἄνθρωποι θέτουν εἰς τὰ βαλάντιά των τραπεζιτικὰ γραμμάτια θεωροῦντες ταῦτα ὡς μετρητάˑ διότι, ἐκεῖνα ἐκτελοῦν τὴν αὐτὴν λειτουργίαν, ἣν ταῦτα ἐκτελοῦσινˑ ἀλλ' οὐδεὶς οὐδέποτε ἐπίστευσεν ὅτι φορτωτικὴ ἢ ἀπόδειξις θεματοφύλακος, ἐδύνατο νὰ ᾖνε ἄρτος ἢ ἄλλο τι ἀναγκαῖον τῷ ἀνθρώπῳ, ἢ ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸν προορισμὸν τινὸς ἐξ αὐτῶν. Θέτομεν λοιπὸν τὴν ἑξῆς ὡς θεμελιώδη ἰδέαν τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἐξαγομένην ἐκ τῶν ἀνωτέρω. Ὅτι τὰ μὲν *τραπεζιτικὰ γραμμάτια εἶναι ἀνεξάρτητα, ἢ αὐτοτελεῖς οἰκονομικαὶ οὐσίαι· αἱ δὲ φορτωτικαὶ καὶ ἑτέρου εἴδους ἀποδείξεις εἶναι ἁπλῶς ἐπισημειώσεις ἢ σύμβολα πραγμάτων ἢ περιουσίας, μὴ ἔχουσαι οὐδεμίαν χωριστὴν αὐτῶν ἀξίαν.*

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

ΙΑΤΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΗΔΕΙΑ

ΠΑΡΑ ΤΑΡΤΑΡΟΙΣ.

Τὴν ἰατρικὴν ἐν Ταρταρίᾳ ἐπαγγέλλονται οἱ Λάμαι ἤτοι οἱ ἱερεῖς. Μόλις ἀσθενήσῃ τις καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ τρέχουσιν εἰς τὸ πλησιέστερον μοναστήριον ἵνα καλέσωσιν ἰατρόνˑ οὗτος δὲ ἐρχόμενος ψαύει τοὺς σφυγμοὺς τοῦ ἀσθενοῦς, περιφέρων τοὺς δακτύλους εἰς τὰς ἀρτηρίας τῶν καρπῶν τῶν χειρῶν τοῦ πάσχοντος ὡς ἂν ἔπαιζεν ἔγχορδον ὄργανον. Ἀφοῦ δὲ ἐξετάσῃ μετὰ προσοχῆς τὴν φύσιν τῆς ἀσθενείας ἀπαγγέλλει τὴν ἐτυμηγορίαν αὐτοῦ. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὰς θρησκευτικὰς ἰδέας τῶν Ταρτάρων, τὸ πάσχον μέρος κατέχεται ὑπὸ τοῦ Τζυτγκοὺρ ἢ διαβόλου, πρέπει πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἐξορκισθῇ οὗτος διὰ ἰατρικῆς τινος θεραπείας. Σημειωτέον ἐνταῦθα ὅτι οἱ Λάμαι δὲν εἶναι μόνον ἰατροὶ ἀλλὰ καὶ φαρμακοποιοί, καὶ ὅτι τὰ φάρμακα σύγκεινται πάντοτε ἐκ φυτῶν μεταβεβλημένων εἰς κόνιν τὴν ὁποίαν βράζοντες ἢ συγκολλῶντες στρογγυλίζουσι διὰ τῶν δακτύλων ἐν εἴδει καταποτίου. Ὅταν ἡ μικρὰ ἀποθήκη τῶν καταποτίων κενωθῇ ὁ ἰατρὸς δὲν ταράττεται, ἀλλὰ γράφων ἐπὶ τεμαχίου χάρτου τὸ ὄνομα τῶν φαρμάκων χρίει διὰ σιάλου καὶ στρογγυλίζει αὐτά. Ὁ δὲ ἀσθενὴς καταπίνει τὰ χαρτία ταῦτα μετὰ μεγίστης πεποιθήσεως ὡς ἂν ἦσαν ἀληθῆ καταπότιαˑ διότι, κατὰ τοὺς Ταρτάρους, εἴτε τὸ ἰατρικὸν, εἴτε τὸ ὄνομα αὐτοῦ καταπίει τις, ἡ ἐνέργεια εἶναι ἡ αὐτή.

Μετὰ τὴν ἰατρικὴν θεραπείαν τὴν γενομένην πρὸς ἐξορκισμὸν τοῦ διαβόλου, ὁ Λάμας διορίζει προσευχὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν σημαντικότητα τοῦ δαίμονος τὸν ὁποῖον πρόκειται ν' ἀποδιώξῃ. Καὶ ἐὰν μὲν ὁ ἀσθενὴς εἶναι πτωχὸς, μικρὸς εἶναι καὶ ὁ διάβολος, καὶ διὰ τοῦτο αἱ προσευχαὶ γίνονται συντομώτεραι καὶ ταπεινότεραιˑ ἐνίοτε μάλιστα περιορίζονται εἰς ἁπλοῦν τύπον ἐξορκισμοῦ, ἢ καὶ οὔτε καταπότια δίδονται, ἀλλὰ περιμένουσι μεθ' ὑπομονῆς ἢ νὰ ἰατρευθῇ ἢ ν' ἀποθάνῃ ὁ ἀσθενὴς κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὀρμονοθά. Ἐὰν ὅμως ὁ ἀσθενὴς εἶναι πλούσιος, ἐὰν εἶναι κύριος πολυαρίθμων ποιμνίων ἡ θεραπεία διαφέρει. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ πεισθῶσι καλῶς ὅτι ὁ διάβολος, οὗ τινος ἡ παρουσία ἐγέννησε τὴν νόσον, εἶναι ἰσχυρὸς καὶ φοβερὸς, ἐκ τῶν ἀρχιδαιμόνων· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι ὀρθὸν μέγας διάβολος νὰ ταξειδεύῃ ὅπως οἱ μικροὶ, πρέπει νὰ δίδωσιν αὐτῷ ὡραῖον ἔνδυμα, ὡραῖον πῖλον, ὡραῖα ὑποδήματα καὶ μάλιστα νέον καὶ ῥωμαλέον ἵππον· διότι ἂν δὲν δώσωσιν ὅλ' αὐτὰ, βέβαιον εἶναι ὅτι δὲν ἀναχωρεῖ, καὶ μάτην θὰ ἐδί-

δοντο ἰατρικὰ καὶ θὰ ἐγίνοντο προσευχαί. Ἐνίοτε μάλιστα δὲν ἀρκεῖ εἷς μόνος ἵππος διότι ὁ διάβολος εἶναι ἐκ τῶν μεγιστάνων, σύρων κατόπιν αὐτοῦ μέγαν ἀριθμὸν ὑπηρετῶν καὶ αὐλικῶν· διὸ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ζητουμένων ἵππων ὁρίζεται κατὰ λόγον τοῦ πλούτου τοῦ ἀσθενοῦντος.

Ἀφοῦ διατεθῶσι τὰ πάντα κατὰ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἰατροῦ, ἄρχεται ἡ τελετή. Συνερχομένων πολλῶν Λαμάδων αἱ προσευχαὶ διαρκοῦσι κατὰ συνέχειαν ὀκτὼ ἢ δεκαπέντε ἡμέρας, ἕως οὗ παρατηρήσωσιν ὅτι ὁ διάβολος δὲν ὑπάρχει πλέον, δηλαδὴ, ὅσον χρόνον ἐπιθυμοῦσι νὰ ζήσωσιν εἰς βάρος τῆς οἰκογενείας, τῆς ὁποίας πίνουσι τὸ τέϊον καὶ τρώγουσι τὰ πρόβατα. Ἐὰν ἐπὶ τέλους ἀποθάνῃ ὁ ἀσθενὴς, τοῦτο χρησιμεύει ὡς ἀπόδειξις ὅτι αἱ προσευχαὶ ἐγένοντο κάλλιστα καὶ ὅτι ὁ διάβολος ἐφυγαδεύθη· ναὶ μὲν ἀπέθανεν ὁ ἀσθενὴς, ἀλλὰ δὲν ἀπωλέσθη, διότι οἱ Λάμαι διαβεβαιοῦσιν ὅτι περιῆλθεν εἰς κατάστασιν εὐτυχεστέραν ἐκείνης εἰς ἣν εὑρίσκετο προτοῦ.

Τὰς προσευχὰς τῶν Λαμῶν συνοδεύουσιν ἐνίοτε καὶ πένθιμοι καὶ τρομεραὶ ἱεροτελεστίαι. Γραῖά τις ἀνήκουσα εἰς εὐγενῆ οἰκογένειαν ἔπαθέ ποτε διαλείποντα πυρετόν. Θὰ προσκαλέσω, εἶπεν ὁ οἰκογενειάρχης, τὸν ἰατρόν· ἀλλ' ἐὰν δηλώσῃ ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν ἀσθένειαν διάβολος τί θὰ γείνω; τὰ ἔξοδα θὰ μὲ καταστρέψωσι. Μετά τινας ἡμέρας ἀπεφάσισε νὰ φέρῃ ἰατρὸν, καὶ οἱ φόβοι αὐτοῦ ἐπραγματοποιήθησαν, διότι ὁ Λάμας ἀνήγγειλεν ὅτι ὑπῆρχε διάβολος, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐξορκισθῇ πάραυτα· ὅθεν αἱ προετοιμασίαι ἐγένοντο μετὰ μεγίστης δραστηριότητος. Περὶ τὸ ἑσπέρας ἐλθόντες ὀκτὼ ἄλλοι Λάμαι κατεσκεύασαν μὲ ξηρὰ χόρτα μέγα εἴδωλον, τὸ ὁποῖον ὠνόμασαν διάβολον τῶν διαλειπόντων πυρετῶν, καὶ διὰ δοκοῦ ἐμπηχθείσης μεταξὺ τῶν σκελῶν, ἔστησαν αὐτὸν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐν ᾗ εὑρίσκετο ὁ ἄῤῥωστος.

Ἡ τελετὴ ἤρχισε τὴν ἑνδεκάτην ὥραν τῆς νυκτὸς, καθ' ἣν οἱ Λάμαι φέροντες κύμβαλα, σάλπιγγας, κώδωνας καὶ πολλὰ ἄλλα ὄργανα παρετάχθησαν κυκλοειδῶς εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς· συνεπληροῦτο δὲ ὁ κύκλος ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἐννέα τὸν ἀριθμὸν, πάντων συνθλιβομένων πρὸς ἀλλήλους· ἡ δὲ γραῖα γονυπετὴς, ἢ μᾶλλον καθημένη ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῆς, ἔκειτο ἀπέναντι τοῦ εἰδώλου ἢ τοῦ διαβόλου τῶν πυρετῶν. Ὁ ἰατρὸς εἶχεν ἐνώπιον αὐτοῦ μεγάλην χαλκίνην λεκάνην πλήρη κέγχρου καὶ εἰδωλίων κατεσκευασμένων ἐξ ἀλεύρου· σωρὸς δὲ φρυγάνων ἀνημμένων διέδιδε φῶς καὶ καπνὸν πολὺν εἰς τοὺς συγκροτοῦντας τὴν ἀλλόκοτον αὐτὴν σκηνήν.

Δοθέντος σημείου τὰ ὄργανα ἠκούσθησαν κροτοῦντα μουσικὴν, ἱκανὴν νὰ ἐμποιήσῃ τρόμον καὶ εἰς τὸν πλέον ἀτρόμητον διάβολον· οἱ δὲ περιεστῶτες ἐκροτάλουν τὰς παλάμας ἐῤῥύθμως, συντροφεύοντες οὕτω τὴν μουσικὴν καὶ τοὺς ὀγκασμοὺς τῶν προσευχομένων. Μετὰ τὸ τέλος τῆς καταχθονίου συμφωνίας ὁ μέγας Λάμας ἀνοίξας ἔθετο ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτοῦ τὸ βιβλίον τῶν ἐξορκισμῶν. Καθόσον δὲ ἔψαλλεν ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς λεκάνης κέγχρον καὶ διέσπειρεν αὐτόν. Ὁ μέγας Λάμας προσεύχεται συνήθως μόνος, ποτὲ μὲν ἔχων τὴν φωνὴν πένθιμον καὶ πνιγηρὰν, ποτὲ δὲ κραυγάζων. Ἐνίοτε παραλείπων τὸν ἐῤῥυθμον τρόπον τῆς προσευχῆς καὶ καταλαμβανόμενος ὑπὸ σφοδροτάτης ὀργῆς, ἀπέτεινε μετὰ χειρονομιῶν ζωηρὰς καὶ ἐντόνους ἐρωτήσεις πρὸς τὸ εἴδωλον. Μετὰ δὲ τὸν φοβερὸν αὐτὸν ἐξορκισμὸν ἔδωκε σημεῖον ἐκτείνας τοὺς δύο βραχίονας ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν. Εὐθὺς πάντες οἱ Λάμαι ἔψαλλον θορυβωδεστάτην ἐπῳδὴν μετὰ μεγίστης ταχύτητος, καὶ πάντα τὰ ὄργανα ἐβροντοκόπησαν. Τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἐξελθόντα τὸ ἓν κατόπιν τοῦ ἄλλου περιεφέροντο περὶ τὴν σκηνὴν κτυποῦντα σφοδρῶς αὐτὴν μετὰ ῥάβδων, καὶ κραυγάζοντα μανιωδῶς. Τρὶς δὲ ἐπαναλαβόντες τὴν σατανικὴν αὐτὴν περιστροφὴν ἐπανῆλθον ὁρμητικοὶ εἰς τὰς πρώτας θέσεις. Τότε, ἐνῷ πάντες ἔκρυπτον δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν τὸ πρόσωπον, ὁ μέγας Λάμας ἔβαλε πῦρ εἰς τὸ εἴδωλον, καὶ ὅταν ἤναψεν ἀφῆκε μεγάλην κραυγὴν τὴν ὁποίαν ἐπανέλαβον πάντες οἱ λοιποί. Οἱ κοσμικοὶ ἥρπασαν τὸν καιόμενον διάβολον καὶ τρέχοντες ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸ πεδίον μακρὰν τῆς σκηνῆς, ἐνῷ δὲ κατεφλέγετο μεταξὺ φωνῶν καὶ ἀναθεμάτων, οἱ Λάμαι καθήμενοι ἐντὸς τῆς σκηνῆς ἔψαλλον προσευχὴν ἀθορύβως καὶ σεμνῶς.

Ὅτε δὲ ἐπέστρεψαν οἱ ἐν τῷ πεδίῳ ἔπαυσαν οἱ ψαλμοὶ καὶ ἤρχισαν φωναὶ ἀγαλλιάσεως διακοπτόμεναι ὑπὸ καγχασμῶν. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθον πάντες τῆς σκηνῆς μετὰ πατάγου, καὶ κρατοῦντες ἀνημμένας λαμπάδας ἀπεμακρύνθησαν· πρῶτοι ἐπορεύοντο οἱ κοσμικοὶ, μετὰ ταῦτα ἡ ἀσθενὴς γραῖα στηριζομένη ἑκατέρωθεν ὑπὸ δύο μελῶν τῆς οἰκογενείας, καὶ τρίτον ἐβάδιζον οἱ ὀκτὼ Λάμαι μουσικευόμενοι ὡς διάβολοι. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔφεραν τὴν πυρέσσουσαν εἰς ἄλλην σκηνὴν, διότι ὁ μέγας Λάμας εἶχε δογματίσει ὅτι διαρκούσης μιᾶς ὁλοκλήρου περιόδου τῆς σελήνης, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν πρώτην κατοικίαν.

Μετὰ τὴν παράδοξον αὐτὴν θεραπείαν ἡ ἀσθενὴς ἀνέλαβεν ἐντελῶς τὴν ὑγείαν αὐτῆς· ὁ πυρετὸς δὲν ἐπανῆλθε πλέον. Νομίζω δὲ ὅτι ἐπειδὴ ἡ καταχθόνιος τελετὴ συνεκροτήθη καθ' ἣν ὥραν ἡ θέρμη ἐβασάνιζε τὴν νοσοῦσαν, ὁ πυρετὸς ἐκόπη ὑπὸ τοῦ σφοδροτάτου ἐρεθισμοῦ τὸν ὁποῖον προὐξένησε θέαμα τρομερώτερον καὶ παραδοξώτερον τῶν ὅσα δύναται νὰ συλλάβῃ ἡ φαντασία.

Ὁ δὲ τρόπος τοῦ θάπτειν τοὺς νεκροὺς δὲν εἶναι ὁ αὐτὸς μεταξὺ τῶν Ταρτάρων. Οἱ Λάμαι προσκαλοῦνται διὰ τὰς ἐπισήμους κηδείας. Ποὺ μὲν ὁ νεκρὸς βάλλεται ἐντὸς φερέτρου, καὶ μετὰ ταῦτα θάπτεται· ποὺ δὲ, εἰς τὴν ἔρημον μάλιστα, τὰ πτώματα μεταφέρονται εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων ἢ εἰς τὰ βάθη τῶν κοιλάδων, ὅπου καταλίπονται ἄταφα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ὀρνέων καὶ τῶν θηρίων. Συνεχῶς δὲ βλέπεις περιερχόμενος ἀνθρώπινα μέλη κατεβιβρωσκόμενα ὑπὸ ἀετῶν καὶ λύκων.

Οἱ πλουσιώτεροι καίουσιν ἐνίοτε τοὺς νεκρούς. Κατασκευάζουσι μὲ χῶμα μέγαν πυραμοειδῆ κλίβανον, ἐν ᾧ, πρὶν τελειώσῃ, θέτουσιν ὀρθὸν τὸ λείψανον μεταξὺ φρυγάνων· μετὰ ταῦτα ἀποτελειόνουσι τὴν πυραμίδα, μίαν μόνην μικρὰν ὀπὴν ἀφίνοντες πρὸς τὰ κάτω καὶ ἑτέραν πρὸς τὴν κορυφήν. Ἐνῷ δὲ καίεται, οἱ Λάμαι ἱστάμενοι πέριξ προσεύχονται. Ἔπειτα χαλῶσι τὸν κλίβανον καὶ λαμβάνοντες τὰ ὀστᾶ παραδίδουσιν εἰς τὸν μέγαν Λάμαν, ὅστις μεταβάλλει αὐτὰ εἰς λεπτοτάτην κόνιν καὶ ἀναμίξας μετ' ἀλεύρου ζυμόνει ἐπιμελῶς καὶ κατασκευάζει ἰδίαις χερσὶ πίττας διαφόρου μεγέθους, τὰς ὁποίας θέτει τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης εἰς σχῆμα πυραμίδος· οὕτω δὲ μεταφερόμεναι πανηγυρικῶς ἀποθέτονται εἰς πύργον προοικοδομηθέντα εἰς τόπον τὸν ὁποῖον ἔδειξεν ὁ Λάμας.

Ὁ ὀνομαστότερος τόπος πρὸς ταφὴν κεῖται εἰς τὴν ἐπαρχίαν Σὰν-Σὶ, εἰς τὸ περιώνυμον μοναστήριον τῶν Πέντε Πύργων (Οὐ-Ταῦ), διότι, ὡς ἀξιοῦσιν οἱ Τάρταροι, ἡ γῆ εἶναι τόσον ἁγία, ὥστε ὅσοι εὐτυχῶς ἐνταφιάζονται ἐν αὐτῇ μετοικίζονται εὐκόλως. Ἡ θαυμασία ἱερότης τοῦ τόπου αὐτοῦ ἀποδίδεται εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ Βούδα, ὅστις ἀπό τινων αἰώνων κατοικεῖ εἴς τι τῶν παρακειμένων ὀρέων. Τὸ 1842 ὁ οἰκογενειάρχης περὶ οὗ προωμιλήσαμεν, μετακομίσας τὰ ὀστᾶ τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτοῦ εἰς τοὺς Πέντε Πύργους, ἔλαβε τὴν ἄῤῥητον εὐδαιμονίαν νὰ ἴδῃ τὸν *Γερο-Βούδαν*. Διηγεῖτο δὲ ὅτι «ὄπισθεν τοῦ μεγάλου μοναστηρίου ὑπάρχει ὑψηλότατον ὄρος εἰς ὃ ἀναβαίνει τις ἕρπων· πρὶν δὲ φθάσῃ εἰς τὴν κορυφὴν ἀπαντᾷ στοὰν ἐντὸς βράχου, καὶ πίπτων πρηνὴς βλέπει διὰ μικρᾶς σχισμάδος, ἴσης πρὸς ὀπὴν στομίου πίπας. Πρέπει δὲ νὰ περιμείνῃ πολὺ πρὶν ἢ κατορθώσῃ νὰ διακρίνῃ τι. Μικρὸν κατὰ μικρὸν συνειθίζει νὰ βλέπῃ διὰ τῆς ὀπῆς, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπολαύει τῆς σπανίας μακαριότητος ν' ἀτενίσῃ εἰς τὸ βάθος τοῦ ὄρους τὸ πρόσωπον τοῦ *Γερο-Βούδα*, καθημένου ἐν ἀπραξίᾳ μὲ σταυρωτοὺς πόδας· πέριξ δὲ ἵστανται οἱ Λάμαι τοῦ κόσμου ὅλου προσκυνοῦντες ἐδαφιαίως αὐτόν.»

Τοιαύτη δὲ καὶ τοσαύτη ἡ ὑπὲρ τῶν Πέντε Πύργων ἐνθεομανία, ὥστε συνεχῶς ἀπαντᾷ ὁ ὁδοιπόρος εἰς τὰς ἐρήμους τῆς Ταρταρίας ἀνθρώπους φέροντας ἐπ' ὤμου τὰ ὀστᾶ τῶν ἰδίων γονέων καὶ μετακομίζοντας αὐτὰ ἐκεῖ, ὅπου ἀγοράζουσι δι' ἀδροτάτης ἀμοιβῆς ὀλίγας σπιθαμὰς γῆς. Πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἔρχονται καὶ ἐξ ἀπωτάτων χωρῶν, ἓν ὁλόκληρον ἔτος ὁδοιποροῦντες καὶ πρὸς μυρίας δυσκολίας παλαίοντες.

Ἡ ταφὴ ὅμως τῶν βασιλέων τῶν Ταρτάρων εἶναι πάσης ἄλλης παραδοξωτέρα καὶ ἀληθῶς βάρβαρος. Ὅταν ἀποβιώσῃ ὁ βασιλεὺς μεταφέρουσι τὸ λείψανον εἰς μέγα κεραμότευκτον κτίριον, περιέχον πολλὰ πέτρινα ἀγάλματα παριστῶντα ἀνθρώπους, λέοντας, ἐλέφαντας, τίγρεις καὶ πολλὰ ἄλλα ἐκ τῆς βουδικῆς μυθολογίας. Θάπτουσι δὲ μετὰ τοῦ νεκροῦ ἐντὸς εὐρέως ὑπογείου, κειμένου ἐν μέσῳ τοῦ κτιρίου, σωροὺς χρυσίου καὶ ἀργύρου, ἐνδύματα βασιλικὰ, πολυτίμους λίθους, ἐν ἑνὶ λόγῳ πᾶν οὗ τινος ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ ἀνάγκην εἰς τὴν ἄλλην ζωήν. Λαμβάνοντες δὲ παιδία ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ἐκ τῶν καλλίστων τὴν ὄψιν, ὑποχρεοῦσιν αὐτὰ νὰ πίωσι τόσον ὑδράργυρον ὅσον νὰ σχάσωσι· καὶ ἐπειδὴ οἱ δι' ὑδραργύρου, ὡς ἀξιοῦσι, φονευόμενοι τηροῦσι καὶ τὴν ἀνθηρότητα καὶ τὴν χροιὰν τοῦ προσώπου ὡς ἂν ἦσαν ζῶντες, στήνουσιν αὐτὰ ὀρθὰ περὶ τὸ βασιλικὸν πτῶμα, ὥστε νὰ φαίνωνται ὅτι ὑπηρετοῦσιν ἔτι αὐτό. Κρατοῦσι δὲ τὸ μὲν πίπαν, τὸ δὲ ῥιπίδιον, τὸ ἄλλο ταμβακοθήκην καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ὅπως δὲ προλάβωσι τὴν κλοπὴν τῶν πολυτίμων πραγμάτων, τοποθετοῦσιν ἐν τῷ ὑπογείῳ τόξον, ἔχον τὴν ἱκανότητα νὰ ἐξακοντίζῃ πλῆθος βελῶν κατ' ἐκείνου ὅστις ἤθελε τολμήσει ν' ἀνοίξῃ τὴν πύλην. Μετὰ τὸ πρῶτον βέλος ἐξακοντίζεται τὸ δεύτερον, μετὰ τὸ δεύτερον τὸ τρίτον, καὶ οὕτω καθεξῆς, ἕως οὗ ἀποκταθῇ ὁ περίεργος ἢ ὁ κλέπτης.

Αἱ φονικαὶ αὐταὶ μηχαναὶ πωλοῦνται ἕτοιμαι, καὶ πολλοὶ ἀναχωροῦντες ἐκ τῶν οἰκιῶν αὐτῶν τοποθετοῦσι τοιαύτας χάριν προφυλάξεως.

(Souvenirs d'un voyage κλ. par M. Huc.)

ΔΙΗΓΗΜΑ ΝΑΥΤΙΚΟΝ.

ΒΕΛΛΕΡΕΦΟΝΤΗΣ.

— Πηδαλιοῦχε! Βλέπεις ἐκεῖνο τὸ κῦμα ὀπίσω μας;

— Ναὶ, τὸ βλέπω.

— Πρόσεξε τὴν πρύμνην.

Μόλις εἶπε καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ κινητὸν ὄρος, εἰσβαλὸν ὡς γίγας κατέκλυσε τὸ πλοῖον. Ἔπρεπε νὰ ἴδῃ τις τὸν πράσινον ἐκεῖνον ὄγκον κυμαινόμενον, διαφανῆ, μυκώμενον, ἐξαπλούμενον, εἰσδύοντα καὶ εἰς τὰς ἐλαχίστας γωνίας, πῶς ἀνεμίγνυε καὶ παρέσυρε ἐν ταυτῷ ἀνθρώπους, κτήνη, σχοινία, ἐργαλεῖα, κώπας, δοκούς.

Ἐγὼ δὲ ἀνετεινάχθην πνιγεὶς σχεδὸν ὑπὸ τοῦ τροπαιούχου κύματος. Σιδηρᾶ ῥάβδος ἐκσφενδονισθεῖσα κατ' ἐμοῦ παρ' ὀλίγον κατέστρεφε τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν μου, ἂν δὲν ἐπρόφθανα ν' ἀποκρούσω αὐτὴν διὰ τῆς χειρός μου, τὴν ὁποίαν ὅμως ἐπλήγωσεν. Αἱ λέμβοι ὅλαι παρασυρθεῖσαι μόναι εἰς τὴν θάλασσαν συνεκρούοντο παταγωδῶς· πρόβατά τινα μόνον εὑρεθέντα ἐντὸς αὐτῶν ἀνήγγελλον διὰ μακρῶν καὶ γοερῶν βελασμάτων τὸ δεινὸν τῆς θέσεως. Ὁσάκις δὲ τὸ κῦμα ἀνεβίβαζε τὰς λέμβους μέχρις ἡμῶν, αἱ φωναὶ τῶν ταλαιπώρων ζώων συνηχοῦσαι μετὰ τῆς ἀγρίας βοῆς τῆς θαλάσσης ἐπροξένουν εἰς ἡμᾶς ῥῖγος.

— Ἠξεύρεις, ἠρώτησεν ὁ πηδαλιοῦχος ναύτην τινά, ἠξεύρεις τί λέγουν τὰ πρόβατα;

Ἀλλ' ὁ ναύτης σιωπήσας ἔσεισε μόνον τὴν κεφαλήν.

— Ὅτι δὲν θὰ φάγωμεν πλέον ψητόν· αὐτὸ λέγουν.

Ἐνῷ δὲ ἐπαναλαμβάνοντο αἱ ἀστειότητες αὐταὶ ἡ θάλασσα ἐξωγκοῦτο. Πάντες ἔτρεξαν εἰς τὰς ἀντλίας, καὶ οἱ κάδδοι ἀλλεπαλλήλως γεμιζόμενοι καὶ κενούμενοι ἀνεκούφιζον τὸ πλοῖον. Καὶ προφανὴς μὲν ἦτο ὁ κίνδυνος, εἴχομεν ὅμως ἐλπίδας πεποιθότες εἰς τὴν νέαν ἡλικίαν καὶ τὴν στερεὰν κατασκευὴν τοῦ *Βελλερεφόντου*. Εἰς μάτην ὁ ἄνεμος ἐσφοδρύνετο ἀδιακόπως· οἱ ναῦται κατάβροχοι ἀλλὰ φαιδροὶ ἐγέλων καὶ ἐφλυάρουν. Εἰς τὸν κίνδυνον αὐτὸν ἀντίταξον τὴν εὐθυμίαν, τὴν δραστηριότητα, τὴν πρὸς τὸν θάνατον καταφρόνησιν τῶν ναυτῶν, καὶ φιλοσόφει.

Πολὺ ὅμως δὲν παρῆλθε καὶ οὐρανὸς καὶ θάλασσα ἠλλοιώθησαν ἐντελῶς· καὶ οἱ γενναιότεροι ἤρχισαν νὰ τρέμωσιν· ἡ ἀναπνοὴ αὐτῶν ἐγένετο δυσκολωτέρα, τὰ λόγια ἠλαττώθησαν, καὶ βαθεῖα ἐπῆλθε σιωπή· πάντα προεμήνυον μέγαν κίνδυνον. Τὸ σκότος ἐγένετο ψηλαφητόν, ὁ ὁρίζων συστελλόμενος βαθμηδὸν περιεκύκλωσεν ἡμᾶς ὡς ἐν στενῇ φυλακῇ, ἡ θάλασσα ἔγεινε μαύρη, ὁ ἄνεμος ἔπεσε καὶ ἐπεκράτησεν ἡσυχία. Ἐφαίνετο ὅτι ὁ Χάρων ἐκάθησεν ἤδη εἰς τὰς κεφαλὰς ἡμῶν. Τὰ νέφη, συμπυκνούμενα κατέβησαν, ἐσωρεύθησαν, ἐκάλυψαν καθ' ὁλοκληρίαν τὸν οὐρανόν, καὶ ἐσκέπασαν καὶ αὐτὰ τὰ κατάρτια. Σιωπὴ βαθυτάτη! οὔτε ἀστραπή, οὔτε βροντή, οὔτε ῥανὶς βροχῆς· μόλις λεπτὸν ψιθύρισμα.

Ἐνόσῳ διήρκει ἡ τρομερὰ αὐτὴ σιγή, τρομερωτέρα καὶ τῆς πλέον ἀκατασχέτου τρικυμίας, καὶ ὁ ἐλάχιστος κρότος τῶν ὀργάνων τοῦ πλοίου ἀντήχει φρικωδῶς. Οἱ τριγμοὶ τῶν ξύλων καὶ αἱ φωναὶ τῶν ναυτῶν διέκοπτον τὴν ἐπικρατοῦσαν σιωπήν. Ἐν τοσούτῳ ὁ Βελλερεφόντης, οὗ τινος τὰ ἱστία ἐκρέμαντο ὡς νεκρά, ἐκυλίετο μεταξὺ τῶν ὑψηλῶν, καὶ πυκνῶν, καὶ ἀφρισμένων κυμάτων.

— Πλοίαρχε! εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος, κύταζε!

— Τί;

— Ὄστρια σιρόκο.

Πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐστράφησαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ἐνῷ ὁ ζόφος ἦτο, ὡς εἴπομεν, μέγας καὶ βαθὺς περὶ ἡμᾶς, εἰς τὸ δειχθὲν μέρος διεγράφετο καὶ ἔλαμπε λευκωπὴ γραμμή, ἥτις ἐξετείνετο καὶ ἀνεπτύσσετο, ἐνῷ ὁ ὑπόκωφος μυκηθμὸς ὅστις ἤρχισε νὰ ἀκούεται ἐδιπλασιάζετο. Καὶ συγχρόνως ὑγρὰ κόνις καὶ πυκναὶ ἀτμίδες ἐρχόμεναι ἐκεῖθεν ἐπέπιπτον καθ' ἡμῶν, καὶ ἐκέντουν τὸ δέρμα ὡς πολυάριθμοι λεπταὶ βελόναι.

— Εἶναι βροχή; ἠρώτησεν ὁ πηδαλιοῦχος.

— Εἶναι θάλασσα, ἀπεκρίθη ὁ ὑποπλοίαρχος, προαναγγέλλουσα τρικυμίαν. Προσέχετε!

Καὶ ἦλθεν ἡ τρικυμία ναὶ μὲν μόνη, ἄνευ βροντῶν, ἄνευ κεραυνῶν, ἄνευ ἀστραπῶν, ἀλλὰ τρομερά· αἱ κορυφαὶ τῶν κυμάτων, διασχιζόμεναι, ἀφρίζουσαι, ἁφαρπαζόμεναι ὑπὸ τοῦ ἀνέμου ὅστις ἔτρεχεν ἐπ' αὐτῶν ὡς θυμοειδὴς ἵππος διατρέχων πεδίον, κατεβάλλοντο ὑπὸ τῆς τρομερᾶς αὐτῆς δυνάμεως. Ἐνόμιζες ὅτι ἦτο ἄμαξα, βαρεῖς καὶ σιδηροτεύκτους ἔχουσα τοὺς τροχούς, δι' ὧν κατεπίεζε τὰ ὕψη καὶ ἐγέμιζε τὰς ἀβύσσους τῶν ὀρέων ἐκείνων, καὶ μετέβαλεν ὅλα εἰς λευκὸν καὶ ὁμαλὸν πεδίον. Ἡ ξυλικὴ, τὰ σίδηρα συνετρίβοντο ἢ ἐλιγύζοντο ὡς λεπτὸν σύρμα μεταξὺ δακτύλων χειρώνακτος. Κάλως, σχοινία, ἱστία κατεκόπτοντο ὡς νῆμα ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ διεσκορπίζοντο ὡς καπνός· τὰ δὲ κατάρτια κατεκομματιάσθησαν ὡς ξηρὸν ἄχυρον. Ἐντὸς λεπτοῦ τῆς ὥρας τὸ σκάφος τοῦ πλοίου εὑρέθη χωρὶς ἱστῶν, χωρὶς ἱστίων, χωρὶς λέμβων, χωρὶς ἑνὶ λόγῳ οὐδενὸς σκεύους. Ἅπαν δὲ τὸ πλήρωμα κατεγίνετο εἰς τὰς ἀντλίας, εἰς τὸ πηδάλιον καὶ εἰς τὴν ἀπόῤῥιψιν τῶν συντριμμάτων. Καὶ ἐν τοσούτῳ οὐδεὶς ἡμῶν ἀπεθαῤῥύνθη, ἕως οὗ γέρων ξυλουργὸς γενναιότερος καὶ πλέον ἔμπειρος τῶν λοιπῶν ἀνέβη εἰς τὸ κατάστρωμα. Τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦτο κάτωχρον, ἡ μακρὰ καὶ λευκὴ αὐτοῦ κόμη ἐκυματίζετο ὑγροτάτη· χωρὶς δὲ νὰ προφέρῃ λέξιν ἀπευθύνθη πρὸς τὸν πλοίαρχον, ὅστις ἵστατο παρὰ τὸν ἐργατοκύλινδρον δεδεμένος ἀπὸ τῆς ζώνης, καὶ εἶπε·

— Πλοίαρχε! ἡ θάλασσα ἐμβαίνει ὡς χείμαῤῥος· ἀδύνατον νὰ τὴν ἐμποδίσωμεν, διότι τὸ ἓν τῶν

καταρτίων πεσὼν ἐτρύπησε τὴν πρύμνην· πνιγόμεθα.

— Γρήγορα, πανὶ καὶ κατράμι! Γεμίσετε τὴν τρύπαν. Μὴ φοβῆσθε!

Ἀλλὰ κῦμα ἐπελθὸν ἀνεσήκωσε τὸ πλοῖον, τὸ ὁποῖον κλονηθὲν ἔπεσεν ὡς μέθυσος εἰς τὴν ἄβυσσον. Τὰ ξύλα ἔτριζαν φρικωδῶς.

— Εἰς τὴν θάλασσαν τὰ καννόνια!

— Δὲν εἶναι πλέον καιρός! ἀπεκρίθη ὁ ξυλουργός.

— Ἀ!

Τὸ ἀ! τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἐπεφώνησεν ἅπαν τὸ πλήρωμα, εἶναι ἀδύνατον νὰ λησμονηθῇ;

Εὑρέθην εἰς τὸ πέλαγος, ἐπνιγόμην, καὶ ἄλλο δὲν ἔβλεπον περὶ ἐμὲ εἰμὴ χάος, συντρίμματα, νερὸν, νεκροὺς, ἀγωνιῶντας, χεῖρας σφιγγούσας ναυάγια ἢ τεινομένας ὅπως ἁρπασωσί τι ξύλον ἢ ἄλλο λείψανον. Σκηνὴ τρομερά! σκηνὴ τῆς κολάσεως, φρικωδεστέραν τῆς ὁποίας οὔτε τοῦ Δάντη ἡ φαντασία συνέλαβε. Τινὲς δὲ καὶ ἔκραζον ζητοῦντες βοήθειαν, ὡς ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ δοθῇ. Ἐνῷ δὲ εἶχον ἀπολέσει τὰς αἰσθήσεις μου, ἠσθάνθην γενναῖον δάγκαμα εἰς τὸν τράχηλόν μου, καὶ ἐλθὸν εἰς ἐμαυτὸν εἶδον τὸν *Σνήζερ*, τὸν ἐκ τῆς Νέας Γῆς σκύλον μου, ὅστις ἁρπάσας με μὲ παρέσυρεν ἐκτὸς τῶν ναυαγίων.

Τῇ βοηθείᾳ λοιπὸν αὐτοῦ ἔφθασα μετὰ πολλοὺς ἀγῶνας εἰς λέμβον κυμαινομένην καὶ ἀνέβην μετὰ τοῦ σκύλου εἰς αὐτήν.

Τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας τὴν κεφαλὴν ἔχων ἀσκεπῆ καὶ τὸ σῶμα σχεδὸν γυμνὸν, ἄνευ ὕδατος καὶ ἄνευ τροφῆς, ἐκείμην εἰς τὴν λέμβον. Βλέπων τὸν ἥλιον ὅστις κατέφλεγε τοὺς οὐρανοὺς ὡς σίδηρος πεπυρακτωμένος, καὶ ἀποθνήσκων ὑπὸ δίψης καὶ πείνης ἠγανάκτουν καὶ παρεκάλουν τὸν Θεὸν νὰ μὴ μακρύνῃ πλέον τὰ βάσανά μου, ἀλλὰ νὰ μὲ καλέσῃ πλησίον αὐτοῦ. Ὁ σωτήρ μου, τὸ γενναῖον ζῶον, ἔκειτο ἡμιθανὲς εἰς τὴν λέμβον. Τὴν τετάρτην ἡμέραν παρεφρόνησα, καὶ ἐκόλλησα τοὺς φονικούς μου ὀδόντας εἰς τὸν λαιμὸν αὐτοῦ. Τὸ αἷμα ἤρχισε νὰ τρέχῃ· καὶ αὐτὸ ἔστρεψε τοὺς τεθολωμένους του ὀφθαλμοὺς πρὸς ἐμέ. Ἀπεσύρθην πάραυτα καὶ ἔπεσα ἀναίσθητος· τί δὲ ἔγεινε μετὰ ταῦτα καὶ πῶς εὑρέθην εἰς τὴν ξηρὰν ἀγνοῶ.

Ἀναλαβὼν τὰς αἰσθήσεις μου εἶδον ὅτι ἐκείμην ἐπὶ δροσερῶν φύλλων ἐντὸς χαμηλῆς καλύβης. Ὁ σκύλος μου ἔλειχε τὰς χεῖρας καὶ τὸ πρόσωπόν μου. Ἀπὸ τῆς ὀροφῆς ἐκρέματο λέμβος ἰνδικὴ μετὰ τῶν κωπίων αὐτῆς, ἀπὸ δὲ τῶν τοίχων δίκτυα, καθηταὶ καὶ ἱσπανικὸν πυροβόλον. Ἔκειτο δὲ παρ' ἐμὲ πτῶμα ἀνθρώπου τετυλιγμένον ἐντὸς λευκοῦ πανίου καὶ καλῶς δεδεμένον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀνέγνων τὴν ἐπιτύμβιον ταύτην ἐπιγραφὴν, εἰ καὶ ἀνορθόγραφον καὶ κακῶς γεγραμμένην·

« Αἰδό ιτε τὸ σόμα τού Γιαννι Δεδε, διεφθιρτου του αγκλικου βρικιου Βελερεφορτι.»

Ἐν τῷ μέσῳ τῆς καλύβης ἦσαν σεσωρευμένα πολλὰ λείψανα ξύλων, καὶ τετάρτιον προβάτου ἐψήνετο πλησίον τῆς ἑστίας, τῆς ὁποίας τὰς φλόγας ἀνεῤῥίπιζεν Ἰνδὸς καθήμενος ὡς βαθραχός. Ἀπέναντι ἐκάθητο ὁ ὑποπλοίαρχος γυμνοπόδης, μόνον ὑποκάμισον φέρων καὶ κάτισχνος. Διὰ δὲ τῆς ἡμικλείστου θύρας εἶδον τὸν οὐρανὸν γαλανὸν, τὴν σελήνην λευκωπὴν καὶ τὰ κύματα, τῶν ὁποίων τὸ μελαγχολικὸν κελάρυσμα ἔφθανε μέχρι τῆς ἀκοῆς μου καὶ μοὶ ἀνενθύμιζε τὴν συμφοράν μου.

— Ἀ! ἐξυπνᾷς λοιπόν! ἀνέκραξεν ὁ ὑποπλοίαρχος ὅτε μὲ εἶδεν ἀνοίξαντα τοὺς ὀφθαλμούς. Σὺ καὶ ἐγὼ ἀποτελοῦμεν τὸ πλήρωμα τοῦ μακαρίτου *Βελλερεφόντου*. Πλὴν τῶν κυρίων αὐτῶν, προσέθετο δακτυλοδεικτήσας τὰ πρόβατα συμπιεζόμενα πρά τινα γωνίαν, ὅλοι ἐχάθησαν. Κατώρθωσα καὶ ἔσωσα τὸν νεκρὸν τοῦ πλοιάρχου βοηθούμενος ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ἢ ἀπὸ τὸ ζῶον αὐτὸ τὸ ὁποῖον βλέπεις πλησίον εἰς τὴν φωτιάν. . . . Αὔριον, ἂν ἦσαι καλήτερα, τὸν θάπτομεν.

Ἀλλὰ ποῦ δύναμις ν' ἀποκριθῶ; Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ σκύλος μου λιμώττων ὥρμησεν εἰς τὸ ἑψηνόμενον κρέας, καὶ ἁρπάσας αὐτὸ ἔφυγε.

— Σνήζερ, ἔκραξεν ὁ ὑποπλοίαρχος, ἔλα γρήγορα ὀπίσω.

Καὶ τὸ εὐπειθὲς ζῶον, εἰ καὶ ἀποθνῆσκον τῆς πείνης, ἐπανῆλθε φέρων τὸ κρέας.

. . . . . .

Κοιμηθεὶς ὕπνον βαθύτατον ἐξύπνησα τὴν αὐγήν· ὁ Σνήζερ ἐμουρμούριζε σιγαλὰ, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑλάκτει. Αἱ φωναὶ ἄλλων τινῶν ζώων ἐξέλειπον καὶ ὁ ἀπόγειος ἄνεμος, ὅστις πνέει τὸ πρωΐ, εἰσέδυε μεταξὺ τῶν δένδρων καὶ σείων τὰ πλατέα φύλλα τῶν κοκκοφοινίκων κατέῤῥιπτε τὴν δρόσον εἰς τὴν γῆν. Μετ' ὀλίγον ἡ φύσις ἐγένετο ζωηροτέρα· ἀπὸ τοῦ μέσου τῶν δασῶν ἠχοῦσα ἔφθανε μέχρις ἡμῶν ἡ παράχορδος φωνὴ τῶν μακῶν (εἶδος πιθήκων), τὸ διεξοδικὸν καὶ λεπτὸν σύριγμα τῶν ὀρεινῶν καὶ ὁ τακτικὸς ἦχος τοῦ ῥάμφους τοῦ δρυοκολάπτου, κτυποῦντος τὰ ξηρὰ ξύλα. Αἱ ἄγριαι ὄρνεις ἢ gallinase περιεφέροντο ταχέως περὶ τὴν καλύβην, ὁ ἀλεκτρυὼν τῆς Γουϊνέας ἤρχιζε νὰ φωνῇ, οἱ ψιττακοὶ ἐλάλουν καὶ οἱ φοινικοπτέρυγοι ἐπήδων εἰς τὰ ἄκρα τῆς λίμνης ὅπου ἐκοιμᾶτο ὁ κροκόδειλος. Πλῆθος πελεκάνων καθήμενοι εἰς τὰ λείψανα τῶν λεμβῶν, εὐτρεπίζοντο πρὶν ἢ πετάξωσιν. Ἡ γλαυκότης τοῦ στερεώματος ἐγίνετο βαθμηδὸν ζωηροτέρα, οἱ ἀστέρες ἐσβέννυντο καὶ μόνος τῆς Ἀφροδίτης ὁ ἀστὴρ ἔλαμπε· πορφυραῖ τινες ἀκτῖνες προαναγγέλλουσαι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ ἡλίου ἐπεσκίαζον τὰ νέφη καὶ εὐωδία-

ζον τὰ ἰδιάζοντα ἄνθη εἰς τοὺς τροπικούς. Ἐπὶ τέλους ἐφάνη ὁ ἥλιος.

— Τουφεκιά! ἀνέκραξεν ὁ ὑποπλοίαρχος.

— Los Espanoles! ἐψιθύρισεν ὁ Ἰνδός.

Καὶ προχωρήσας πρὸς τὴν θύραν ἔθεσε κατὰ γῆς τὸν πώγωνα καὶ ἐσκέπασε διὰ τῶν χειρῶν τὰ ὦτα αὐτοῦ. Ἐν τοσούτῳ πολλαὶ πυροβόλων ἐκρήξεις ἠκούσθησαν, καὶ μετ' αὐτοὺς βοὴ σάλπιγγος. Ὁ ὑποπλοίαρχος ἡτοιμάσθη νὰ ἐξέλθῃ· ἀλλ' ὁ Ἰνδὸς ἁρπάσας αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ποδός·

— Los Espanoles! ἐπανέλαβε.

Καὶ συγχρόνως νέα Ἰνδὸς σχεδὸν γυμνὴ κρατοῦσα εἰς τὰς ἀγκάλας παιδίον, ὥρμησεν εἰς τὴν καλύβην, ἔχουσα πληγὴν εἰς τὸ στῆθος ἐξ ἧς ἔρρεεν αἷμα. Τὸ ἠλλοιωμένον αὐτῆς πρόσωπον ἐδείκνυεν ἀγωνίαν καὶ τρόμον.

— Escapa, Oreeque, escapa· para my, soy muerta ya. Φύγε, Ὀρήκουε, φύγε· ἐμὲ μὲ ἐσκότωσαν!

Καὶ δευτέρα βολὴ κροτήσασα ἐπλήγωσε τὸ παιδίον, διέσχισε τὸ μικρὸν αὐτοῦ σῶμα καὶ ἔφθασε μέχρι τῶν σπλάγχνων τῆς μητρός. Μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω ἔτι τὴν στρηνῆ φωνὴν αὐτοῦ συνηχοῦσαν μετὰ τῶν ῥόγχων τῆς ψυχορραγούσης Ἰνδοῦ. Ἀπέθανον καὶ οἱ δύο.

Οἱ Ἱσπανοὶ ἐλθόντες περιεκύκλωσαν τὴν καλύβην, καί τις αὐτῶν γονυπετήσας ἔστρεψε τὴν καραβίναν ὅπως φονεύσῃ τὸν Ἰνδὸν, ὅστις εἶδε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ τέκνον αὐτοῦ φονευθέντα· ἐκάθητο δὲ πάντοτε ὡς βαθραχὸς καὶ ἔκλαιε.

— Κατηραμένος! ἔλεγε, Maldito.

Καὶ ἐκένωσε κατὰ τοῦ Ἱσπανοῦ πιστόλιον, οὗ τινος ἡ σφαῖρα ἔρριψεν αὐτὸν νεκρόν. Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνεγερθεὶς, ἐφάνη ἔχων ὕψος ποδῶν ἕξ, ἀνύψωσε τοὺς δύο βραχίονας τρέμοντας πρὸς οὐρανὸν, καὶ ὠρυόμενος ἀνέκραξε·

— Venga la muerte; ya soy listo! ἂς ἔλθῃ ὁ θάνατος, εἶμαι ἕτοιμος.

Καὶ ἐκάθησεν ἐκ νέου. Δέκα ἢ δώδεκα σφαῖραι κατετρύπησαν τὴν καλύβην, ἀλλὰ δὲν ἐπληγώθημεν. Εἰς μάτην ὁ ὑποπλοίαρχος ἔκραζεν ἱσπανιστί· « Εἴμεθα ἀξιωματικοὶ Ἄγγλοι, ναυαγοί. »

— Mentira, ἀνεφώνουν οἱ Ἱσπανοὶ, piratas son ustedes. Ψεύδεσαι, εἶσθε πειραταί· βάλετε φωτιὰν εἰς τὴν καλύβην νὰ καοῦν.

Ταῦτα ἀκούσας ἀνεπήδησα καὶ μετὰ τοῦ ὑποπλοιάρχου ἠγωνίσθην νὰ διασχίσω τοὺς ἐχθρούς· ἀλλὰ κτυποῦντες διὰ τῶν κοντακίων ἀπώθησαν καὶ ἔρριψαν ἡμᾶς τραυματίας.

— Ἐὰν εἶσθε ἄγγλοι ἀξιωματικοὶ, ἠρώτησεν ὁ διοικῶν τὸ ἀπόσπασμα λοχαγὸς, ποῦ εἶναι τὰ ἔγγραφά σας;

— Εἰς τὸν πάτον τῆς θαλάσσης, ἀπεκρίθημεν.

— Καὶ ἡ στολή σας;

— Εἴμεθα καραβοτσακισμένοι.

— Φέρετε ξηρὰ ξύλα νὰ τοὺς ψήσωμεν ὁμοῦ μὲ τὸν Ἰνδόν.

Καὶ ἐν ἀκαρεῖ σωροὶ ξύλων ῥητινωδῶν ἐτέθησαν περὶ τὴν καλύβην· αἱ φλόγες ἤναψαν καὶ καπνὸς ἐξήρχετο πυκνός. Ὁ Ὀρήκουε ἐκάθητο πάντοτε κατὰ γῆς· ἡμεῖς δὲ μίαν μόνην εἴχομεν ἐλπίδα, νὰ καταστρέψωμεν τὴν καλύβην καὶ νὰ σωθῶμεν. Ὁ ὑποπλοίαρχος καὶ ἐγὼ κατωρθώσαμεν διὰ πολλῶν ἀγώνων νὰ χαλάσωμεν τὴν στέγην καὶ νὰ πηδήσωμεν ἔξω. Ὁ Σνήζερ, οὗ τινος ἐκαίοντο νὰ μακρὰ μαλλία, ἐπήδησεν εἰς τὸν λαιμὸν ἑνὸς στρατιώτου, διέδωκε πῦρ εἰς τὰ φυσέκια καὶ ἔπνιξεν αὐτόν. Ὁ ὑποπλοίαρχος ἐκβὰς μετ' ἐμὲ ἔσυρε κατόπιν τὸν νεκρὸν τοῦ πλοιάρχου.

— Ἀκούσατε, ἔκραξεν, ἀκούσατε· ἰδοὺ μάρτυς. Καὶ ἐκτυλίξας τὸ πανίον ἔδειξε τὸ ἤδη ὀδωδὸς πτῶμα φέρον στολὴν ἀγγλικήν. Νέος τις ὑπαξιωματικὸς ἐκ τῶν Ἱσπανῶν φρικιάσας ἔπεσεν ἀναίσθητος.

— Αὐτὸς ἦτον ὁ πλοίαρχός μας· ἂν θέλετε φονεύσατέ μας· πλὴν σᾶς ὁρκίζομαι ὅτι λέγω ὅλην τὴν ἀλήθειαν. Ἐὰν ψεύδωμαι, ἂς ἀναστηθῇ ὁ νεκρὸς νὰ μὲ κατηγορήσῃ.

— Es verdad, ἀνεφώνησαν οἱ Ἱσπανοί· son de la natura inglese. Λέγει ἀλήθειαν· εἶναι ἄγγλοι ναυτικοί.

Καὶ οἱ ἄγριοι ἐκεῖνοι Ἱσπανοὶ ἐγένοντο φιλόφρονες καὶ εὐγενεῖς. Καὶ πλησιάσαντες δὲν εἰζήτησαν μὲν συγγνώμην διὰ τὰ γεγονότα, περιετύλιξαν ὅμως ἐκ νέου τὸ πτῶμα, οὗ τινος ἡ δυσωδία ἦτο ἀνυπόφορος.

— Δὲν ἦσθε τρεῖς εἰς τὴν καλύβην; ἠρώτησεν ὁ λοχαγός.

— Μάλιστα, ἡμεῖς καὶ ἕνας Ἰνδός.

Παρέσυραν τότε τὴν στάκτην τῆς καλύβης, καὶ μετὰ πολλοὺς κόπους ἠνάγκασαν τὸν ταλαίπωρον Ὀρήκουε νὰ φανῇ. Πρῶτον εἴδομεν ἕνα κατάμαυρον βραχίονα, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν καὶ μετὰ ταῦτα ἕνα ὦμον. Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ ἦσαν αἱματοκυλισμέναι, καὶ ὅλον τὸ σῶμα κατακεκαυμένον. Θὰ ἔλεγες ὅτι ἦτο ξύλινον εἴδωλον, τὸ ὁποῖον ῥιφθὲν εἰς τὸ πῦρ ἐμαύρισεν ὅλον χωρὶς νὰ καῇ. Ἀνεγερθεὶς ἐστάθη ὀρθὸς, ἀλλὰ κλονηθεὶς ὡς ἂν ἦτο οἰνοβαρὴς ἔπεσε, καὶ πεσὼν ἀνεσήκωσε στάκτην, καπνὸν καὶ σπινθῆρας μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐγένετο ἄφαντος.

Καὶ οὕτω ἡ καλύβη ἐκείνη ἐγένετο τάφος ἀνδρὸς, γυναικὸς καὶ τέκνου!

Τὴν ἐπιοῦσαν οἱ Ἱσπανοὶ ἐκήδευσαν τὸν πλοίαρχον.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ.)

ΣΥΛΛΟΓΗ

λέξεων, φράσεων καὶ παροιμιῶν

ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ (*).

(Συνέχ. Ἴδε φυλλάδ. 433.)

Σταλάγορας. Τὸ μέρος ὅθεν σταλάζει τὸ βρόχινον ὕδωρ ἐν ταῖς οἰκίαις ἢ ἀλλαχοῦ· ἐκ τοῦ σταλάζω.

Σταλίζω καὶ ξεσταλίζω. Πρυφυλάττομαι ὑπὸ στέγην ἐν καιρῷ βροχῆς.

Σταμνὶ (τὸ) καὶ ἡ Στάμνα. Λέγεται καὶ Βίκα ἢ Βική· τὸ ἀρχαῖον βικίον.

Σταντάρι (τὸ) προφ. ὡς τὸ Ἰταλ. *Stadari*, ὁ ἐπὶ τῶν θυρῶν λίθος (architrave), τὸ ἐπιστύλιον

Σταυλίζω. Πολυτρέφω ζῶον κατοικίδιον ἵνα παχύνῃ, καὶ μετ. ἐπὶ ἀνθρώπου «*Τόνε σταυλίζει.*»

Σταυροχέρι — «Κάθεται σταυροχέρι.» τουτ. κάθεται ἄεργος.

Σταυραδέρφια, ταυτόσημον τοῦ *ἀδρεφοπητοί*, οἱ ἐπιστήθιοι φίλοι· λέγεται καὶ *Σταυραϊτὸς* ὁ δικέφαλος ἀετὸς ἐμβληματικῶς.

Σταφιδιάζω καὶ *Σταφιδιασμέρο*, τὸ ῥυτιδωμένον ὡς ἡ σταφὶς ὀπωρικὸν ἢ ἄλλο τι· καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων ἰσχνῶν μεταφορ.

Στάφνη (ἀντὶ Στάθμη). Τὸ σχοινίον ἢ σπάγος, δι' οὗ σημαδεύουσι καὶ ἐξισάζουσι τὰ ξύλα οἱ τέκτονες.

Στέγνια (ἡ) ὁ στεγνὸς καιρὸς ἄνευ ὑγρασίας «ἔκαμε στέγνιες» ξηρασίας ἢ ἀνομβρίας.

Στεκούμενα (τὰ) ἢ *Ποστατικὰ* (ὑποστατικὰ,) τὰ κτήματα ἢ ἀκίνητα ἀγαθά.

Στένεψι. Ἡ δύσπνοια ἢ τὸ ἄσθμα, «Τὸν ἔπιασε στένεψι.»

Στέργω. Συγκατατίθεμαι, σημ. καὶ ὠφελῶ, συμβάλλω, ὡς «Δὲν τόνε στέργει» ἢ δὲν τὸν ἔστερξε ἢ ἔστερξε τὸ κλῖμα,» δὲν τὸν ὠφέλησε.

Στειρεύγω καὶ *Στειρεύω* ἐκ τοῦ *Στέρω.* Σημαίνει ἔλλειψιν ῥευστοῦ. «Ἐστείρεψε ὡς βρύσι» ἐστείρεψε τὸ γάλα τῆς ζούλας ἢ αἰγός.

Στυλιάρι, τὸ ξύλον (mauche) τῆς ἀξίνης, τοῦ πελέκεως κλ.

Στερνοβύζι (τὸ) τὸ ὕστερον ἢ τελευταῖον θηλασθὲν τέκνον, ὡς καὶ *Πρωτοβύζι* τὸ πρῶτον θηλασθέν.

Στομώνει (ἐπὶ τρ. προσ.) «ἐστόμωσε.» Λέγεται τὸ ἐμποδιζόμενον σῶμα νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς ὀπὴν ἢ εἰς σχίμα τι. Λέγεται καὶ ἐπὶ κοπτεροῦ ἐργαλείου μὴ ἐνεργοῦντος, ὡς « ἐστόμωσε τὸ μαχαῖρι ἢ τὸ πριόνι κτλ.»

Στουλοῦπι. Τὸ περιτείλιγμα, ἡ τολύπη ἢ τουλοῦπα τοῦ κατειργασμένου λιναρίου. Λέγεται καὶ *Σκουλοῦδι* καὶ *Σκουλί.*

Στουμπαρίζω. Στενοχωρῶ τινα ἐπὶ γωνίας ἢ τοίχου τινὸς, ἵνα τὸν κακοποιήσω.

Στουπίζει. Πίπτει ψιλὴ χιὼν ὡς τὸ στυππεῖον,

Στραβαλεκάτης καὶ Σταρβολεκάτης ἢ *Στραβοπλέφερος*, χλευαστικῶς ὁ στρεβλοὺς ἔχων τοὺς πόδας ἢ τὸ σῶμα.

Στρηφογυρίζω περιφέρομαι εἰς τι μέρος, ἢ περιστρέφομαι ἐπὶ τοῦ κραββάτου, καὶ ἡ φρ. «Τί τὰ στρηφογυρίζεις» Τουτ. τί στρέφεις τὰ λόγιά σου;

Στρηφορτέρης ὁ δύστροπος ἢ διεστραμμένος καὶ στρυφνὸς ἄνθρωπος.

Σρήφτω, φεύγω, ὡς ἡ φράσις· «Τό-στρηψε» ἀντὶ ἔφυγε (filer) ὡς καὶ ἡ φρ. «τόκοψε λάσπη» «ἂς τὸ στρήψωμεν ἀπ' ἐδῶ.»

Στροβίλι (τὸ) εἶδος σταφυλῆς, ἐξ οὗ καὶ ὁ στροβιλίτης οἶνος τῶν ἀρχαίων.

Στροῦγγι (τὸ). Παρ' ἄλλοις Σφάκελον ἢ φάσκελον, καὶ τὸ ῥῆμα Στρουγγίζω καὶ σφακελώνω ἢ φασκελώνω, ἐξ οὗ τὸ *φασκαίνω* ἢ *βασκαίνω*, ἢ μουντζώνω διὰ τῆς χειρός.

Στροῦμπος ὁ ἀλλαχοῦ Στρόμβος ἢ Στρόφος ὡς καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, μανδήλιον ἢ λωρίον ἑλικοειδῶς ἐστριμμένον, κοινῶς ὁ *στρόπος*, εἶδος παιγνίου.

Στρόφιγγας. Ὁ Στρόφιγξ. τῶν ἀρχαίων δι' οὗ περιστρέφεται στηριζομένη ἡ θύρα.

Στρόφος. Λέξις ἀρχαία, πόνος σφοδρὸς ἢ κόψιμον τῆς κοιλίας τῶν ζώων μετά τινος μετεωρισμοῦ· ὁ *κωλικόπονος* «Τὸ βότδι τόπιασε στρόφος.» Καὶ κατάρα· «Στρόφος νὰ σὲ πιάσῃ!»

Στροφός. (ὁ) Ἡ καμπὴ τῆς αὔλακος τῶν ἀροτριώντων βοῶν, ὅταν κάμνουν τὸν στροφήν.

Στρυμώνω καὶ *Στρυμώχνω* καὶ *Στρουμώνω* παρ' ἄλλοις. Συνθλίβω σπρώχνω εἰς στενὸν μέρος σῶμά τι, ἐμπήγω. «Τὸν ἐστρύμωξε ἢ ἐστρυμώχθη στὴν ἄκρη.»

Στρωματσάδα (ἐπίῤ.) λέγεται ὅταν πλαγιάζουν πολλοὶ κατὰ γῆς ἐπὶ ἑνὸς στρώματος ἢ πολλῶν ἐκτάδην.

Στρωμάτσο (τὸ) ἡ στρωμνὴ (matelas).

Στρώνει (τρ. προσ.) ἀμεταβάτως, ὡς «στρώνει ὁ νέος ὅσον πηγαίνει,» ἀντὶ τοῦ βελτιοῦται, «Στρώνει ἢ ἔστρωσεν ὁ καιρὸς, ἢ πάει στρωτός,» τουτ. βαίνει ἐπὶ τὸ ὁμαλότερον.

Στρωσσοῦδι καὶ *στρωσίδι.* Τὸ σάγμα, ἢ στρώσιμον ὑπὸ τὸ σαμάριον. Στρωσίδια (πληθ.) αἱ στρωμναί.

Συβάβουλα. Τὰ ἀπομεινάρια τῶν ἀλωνισθέντων ἀχύρων ἀναμιγνυομένων μετὰ τοῦ καρποῦ. Λέγ. καὶ *Συγκόντυλα.*

Σύγκαϋμα (écorchure, excoriation). Ἐσυγκάη ἢ ἐσύγκαψεν ἐκ τοῦ ὄρους τὸ βρέφος.

Σύγκαλα (τὰ) «Μὲ τὰ σύγκαλα του τὸ λέγει»

(*) Κατὰ παραδρομὴν ἐτυπώθη τὸ Τ πρὶν ἢ τελειώσῃ ὁλόκληρος ἡ δημοσίευσις τῶν ἀρχομένων ἀπὸ Σ. λέξεων.

ἀντὶ τοῦ «μὲ τὰ σωστά του» (σπουδάζων). «Δὲν εἶναι εἰς τὰ σύγκαλά του.»

Συγκέρατος, μὲ ὁλόκληρα τὰ κέρατα. «Ἔφαε κρύο (κρυὸν) συγκέρατο.»

Σύγκριο (τὸ) καὶ Σύγκρια (πληθ.) φρικίασις. Λέγεται καὶ *ἀνατριχίλλαις*, τὸ ῥῖγος ἢ *σύρριγο* τοῦ διαλείποντος πυρετοῦ.

Σύγκρυος, ὁ σύζυγος μοιχαλίδος.

Συγυρίζω ἀντὶ διορθώνω. «Ἐγὼ σὲ συγυρίζω» ἀπειλητικῶς.

Συγκαλόκαιρα (ἐπίῤ.) ἐντὸς καλοκαιρίου.

Συγκάνω «Δὲν συγκάνει.» δὲν συμφωνεῖ ἢ δὲν εὐχαριστεῖται μετά τινος.

Συγκατεβαίνει (τριτοπρ.) εὐκόλως καταπίνεται ἢ τρώγεται φαγητόν τι εὐχάριστον. «Τοῦ συγκατεβαίνει τὸ ψωμί.»

Συγκόκκαλα (τὰ). Τα ἀπομεινάρια τῶν κρεάτων μετὰ τῶν κοκκάλων. «Τὸν ἔφαγε συγκόκκαλο» δηλ. μὲ τὰ κόκκαλα.

Σύζουμο, τὸ ἔχον ζωμὸν φαγητόν.

Συζώταρος (ὡς νὰ ἦτο ζωντανὸς) καὶ *Ζωντάρι*.

Σύμπλια (ἐπίῤ.) Πλησίον «Σύμπλια τοῦ δρόμου ἢ τοῦ χωραφίου,» καὶ Συμπλιαστὴς ὁ συνορεύων μὲ τὰ κτήματα τοῦ ἄλλου. Καὶ ῥῆμα Συμπλιάζω,

Συμπάζω (λέγεται καὶ Συνεμπάζω). Συγκομίζω τοὺς καρποὺς καὶ συνάζω αὐτοὺς ἐκ τοῦ λικνίσματος.

Συμπάζω καὶ *ἀπομπάζω*. Βάλλω ἔσωθεν τὸ ἐξέχον ὕφασμα ἢ περικάλυμμα.

Συμπάπουτσος (ἐπίῤ.) «Ἐμβῆκε συμπάπουτσος» μὲ τὰς ἐμβάδας.

Σύμπορο (τὸ). Περιτειχισμένος καὶ ἐκλεκτὸς ἀγρός. (Τὸ σύμπορο καὶ πληθ. τὰ σύμπορα.)

Συμπιάνω. Ἐτύμπιασε τὸ ἀσθενὲς καὶ ἰσχνὸν βρέφος· συνῆλθεν ἢ ἐδυνάμωσεν. «Ἐσύμπιασε τὸ κρέας του».

Συμπουντιαίνω. Συνθλίβω, καταβάλλω τι ἀντιπαλαίων διὰ τῶν γρόνθων.

Συμπουροδένω. Κομποδένω τι λελυμένον συνενώνων τὰ τεμάχια.

Συναγῶϊ (τὸ). Συναγωγὴ ἢ συνάθροισις πολλῶν ἀνθρώπων. «Εἶναι πολὺ συναγῶϊ,» ἢ συμμάζωμα.

Συναγωνῶ ἢ *Συναγωνίζω*, ἐπισπεύδω, συμβοηθῶ. «Συναγώνα τον,» τουτ. παρότρυνέ τον ἵνα ἐπιταχύνῃ νὰ ἐκπεραιώσῃ τὸ ἔργον.

Συναΐτης, εἶδος πτηνοῦ μακρολαίμου καὶ μακροπόδου.

Συνῆρθε. Ἦλθεν εἰς τὸν ἑαυτόν του ἐκ τῆς λειποθυμίας. «*Συνιφέρνει*» τουτ. ἀναπνέει καὶ *Συνέφερε*.

Συναλλήκια. «Ἔχει συναλλήκια μετά τινος,» συναναστροφὴν, δοσοληψίας, ἐκ τοῦ συναλλάσσω.

Συνάμπελον. Τοῖχος ἐκ ξηρολίθων εἰς τοὺς κατωφερεῖς ἀγροὺς πρὸς ὑποστήριξιν τῶν χωμάτων.

Συναπάντημα (καλὸ) ἡ αἴσιος ἀπάντησις ἀτόμου. «Τοῦ ἔγεινε *συναπάντημα*» τὸ ἐπέτειον μνημόσυνον τοῦ τεθνεῶτος.

Συναπόσπερα (ἐπίῤ.) Πρὸς τὸ ἑσπέρας, καὶ Πρόσαργα.

Σύνεργο καὶ πληθ. *Σύνεργα*. Τὸ ἄροτρον καὶ τὰ ἐργαλεῖα τῶν λεπτουργῶν καὶ τῶν κτιστῶν, προσέτι καὶ τὰ τῶν κατασκευαζόντων τὰ οἰνοπνεύματα παρ' ἄλλοις.

Συννυφάδα (belle-sœur) παρ' ἄλλοις κουνιάδα.

Συμπεθερειὸ καὶ Συμπεθερολόϊ, ἡ ἐξ ἀγχιστίας συγγένεια. Συμπέθερος-θέρα καὶ ῥῆμα *Συμπεθεριάζω* «Ἂν δὲ μοιάζαμε δὲ συμπεθεριάζαμε.»

Σύνταχα (ἐπίῤ.) Πολλὰ πρωΐ, πρὸς τὴν πρωΐαν. «Ἐσηκώθη σύνταχα,» ἀρκετὰ πρωΐ.

Συνταυλῶ καὶ συνταυλίζω ἀντὶ τοῦ συνδαυλίζω, βάλλω δαυλοὺς εἰς τὸ πῦρ, ἀναζωπυρῶ τὴν φωτίαν (tisoner, attiser le feu)· καὶ Συνταύλιστρο, ξύλον δι' οὗ ὠθοῦνται οἱ δαυλοί, καὶ *Συνδαύλισμα* ἡ πρᾶξις.

Συντελεύεται, καταῤῥέφεται. Παροιμ. «Ὁ κόσμος συντελεύεται (ἐν συντελείᾳ) καὶ ἡ γρηὰ χειροχτενίζει.»

Συντρόφι (τὸ) Placenta. Τὸ παρ' ἄλλοις ἀκλοῦθι, ἢ ἀκόλουθον, ἢ κυττάρι.

Συντροδίζομαι, ἀνησυχῶ καὶ συνταράττομαι, ἢ ἀγωνίζομαι ἵνα δυνηθῶ νὰ κατορθώσω ἢ προλάβω τι. (ἴσως ἐκ τοῦ ὀῤῥοδέω καὶ *συν*.)

Σύξερα (ἐπίῤ.) «Τὸ πλοῖον ἔπεσε σύξερα». τουτ. πρὸς τὴν ξηράν.

Σύξυλο, ἐπὶ πλοίου ταξειδεύοντος ἄνευ ἱστίων, ξυλάρμενο παρ' ἄλλοις. Καὶ φρ. «ἐπῆγε σύξυλο» αὐτάνδρον ἐβυθίσθη, ἢ *Σύψυχο*.

Σύρυπα καὶ *Σούρουπα* παρ' ἄλλοις (ἐπίῤ.) καὶ *Συρίπωμα* (τὸ) καὶ *Συρυπώματα* (τὰ). Τὸ ἑσπερινὸν λυκαυγές. «Ἐσυρίπωσε» ἤρχισε νὰ σκοτινιάζῃ;

Συστηλωμένος, ὁ ἤδη ὑποστηριχθεὶς ἢ ἐξοικονομηθεὶς πένης ἢ ῥακενδύτης.

Σύφαγο. «Τὸ κακὸ εἶναι σύφαγο,» τουτ. ἡ ἀσθένεια αὕτη δὲν ἀπαιτεῖ ἀποχὴν φαγητοῦ.

Συφαγωμένος, ὁ συγχωνευμένος. Χῶμα συφαγωμένο. Κοπρέα συφαγωμένη καὶ ἐσύφαε (ῥῆμα) σημ. τὸ συγχωνεύω. «Τὸ συφάγωμα τοῦ χωραφιοῦ.»

Συφάμελος (ἐπίῤ.) Μετὰ τῆς φαμιλίας «Ἐπῆγε συφάμελος» δηλ. οἰκογενειακῶς, πανοικί.

Σύφλουδα (ἐπίῤ.) Μὲ τὰ φλούδια, ἤτοι μὲ τοὺς φλοιούς. Τὰ ἔφαγε σύφλουδα.

Συφτάνομαι ἀντὶ τοῦ προφθάνομαι. «Δὲν συφτάνεται ἀπὸ φορέματα ἢ ἀπὸ ἔξοδα,» δὲν τοῦ ἐξαρκοῦν

Συφτοΐζομαι ἐκ τῆς *συν* καὶ *πτοοῦμαι* (ἴδε καὶ ἀποφτοΐζομαι). «Ἐσυφτοΐσθη ὅταν τὸν εἶδε ξάφνου» ἔμεινεν ἔκθαμβος, κατεπτοήθη, ἐτρόμαξε.

Σύφωτα (ἐπίῤ.) Τὸ ἑσπέρας ἢ τὴν αὐγὴν ὅταν εἰσέτι ὑπάρχῃ ὀλίγον φῶς. «Ἤτον ἀκόμη σύφωτα ὅταν ἐξύπνησα.»

Συχαδιάρης, ὅστις συχαίνεται ἤτοι ἀποστρέφεται τρόφιμόν τι, λέγεται καὶ *Συχαμερὸς* ἐπὶ ἀνθρώπων ἀποτροπαίων· καὶ *Συχασία* ἡ ἀηδία.

Συχέριο (τὸ), ἡ σύμπραξις, ἡ βοήθεια πολλῶν χειρῶν εἰς ἐργασίαν τινά.

Συχογυρίζω. Περιστρέφω συνεχῶς. «Σύντεκνε καὶ ἂν ὁμιλοῦμε συχνογύριζε τὴν πίτα» (Παροιμ.)

Συχώριο (τὸ), ἡ συγχώρησις ἢ ἡ παράκλησις ἵνα συγχωρεθῇ τις. «Ἔχει πολλὰ συχώρια.» τουτ. τὸν μακαρίζουν πολλάκις.

Σύψωμα (ἐπίῤ.) λέγεται ἐπὶ ἐργάτου, ὅστις πληρώνεται ἄνευ χορηγίας τροφίμων. «Τὸν ἔχει σύψωμα» τουτ· μὲ τὸ ψωμί του, ἢ μὲ τὴν τροφὴν ἐξ ἰδίων του.

Σφαὴ, (ἡ) ἀντὶ σφαγὴ (Σφαγῖτις φλὲψ. jugulaire) «Τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ σφαὴ, τουτ. ἀπὸ τὸν λαιμόν.

Σφαλιχτάρι καὶ *Σπαλιχτάρι*, εἶδος θήκης ἐμπεριλαμβανούσης εἰκόνα ἱεράν.

Σώνω ἀντὶ τοῦ φθάνω (arriver, parvenir, gagner,) «Τὸν ἔσωσε» ἀντὶ τὸν ἔφθασε τρέχων. «Δὲν σώνει νὰ τὸ πιάσῃ» (τὸ εἰς ὑψηλὸν μόρος τιθὲν πρᾶγμα). Καὶ παροιμ. «Τοῦ χωριάτου τὸ σχοινὶ μονὸ δὲ σώνει καὶ διπλὸ τοῦ παρασώνει καὶ τοῦ περισσεύει.»

Σώνει, ἀντὶ τοῦ ἀρκεῖ, φθάνει ἕως ἐδῶ. «Οὐδὲ σώνει ἢ ἔσωσε, νὰ τὸ πῇ» μόλις ἔφθασε νὰ τὸ εἴπῃ.

Σῶπα-Σῶπα. «Σοῦ εἶναι μία σῶπα-σῶπα.» τουτ. σωπαίνει πάντοτε (ἐκ τοῦ σιωπῶ)

Σώπατα καὶ *Σωπατάδια* (ἴσως ἐκ τοῦ ἰσόπατα). Μέρος ὁμαλὸν καὶ ἐπίπεδον γῆς πρὸς διαστολὴν τοῦ *πλάγια*, ἤτοι κατωφεροῦς καὶ κεκλιμένου μέρους.

Σωφεμιάζω, combaciare. «*Σωφεμιάζει* ἡ θύρα τουτ. κλείει μὲ προσηρμοσμένα τὰ φύλλα, ἀντὶ ἐσωφυλλιάζει.

Σώχωρο καὶ *Σωχώρα*, ἀντὶ τοῦ ἐσώχωρον, τὸ περιτοιχισμένον χωράφιον.

Σώψια (ἀντὶ ἐσώψια) [ἐπίῤ.] «Σώψια μερέα», ἡ ἐσωτερικὴ καὶ ἀντίθετος πρόσοψις, ἢ ἡ εὐειδεστέρα ἐπιφάνεια ὑφάσματός τινος. «Τὸ ἐγύρισε σώψια.» τουτ. ἀπὸ τὴν καλὴν πρόσοψιν, ἐξ οὗ μεταφορικῶς καλεῖται «*Σώψιος* ἄνθρωπος, «ὁ ἐπιτήδειος ἢ ἐπιδέξιος. «Σώψια δουλιά,» ἡ καλὴ ἐργασία.

(*Ἕπεται συνέχεια.*)

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΝΑΜΙΚΤΑ.

(Συνέχ. Ὅρα φυλλ. 438.)

Παροιμίαι.

64) Ἀσπρο 'ν τὸ χιόνι 'ς τὰ βουνὰ καὶ τὸ πατοῦν οἱ βλάχοι
Μαῦρό εἶναι τὸ γαρούφαλο, πουλιέται μὲ τὸ δράμι.

Βλ. Virgil. Bucol. II., 18

O formose puer, nimium ne crede coleri
Alba ligustra cadunt, vaccinia nigre leguntur.

καὶ Θεόκρ. Ι'. 28.

Καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστὶ καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος,
ἀλλ' ἔμπας ἐν τοῖς στεφάνοις τὰ πρᾶτα λέγονται.

Τοιαύτην γνώμην ἐξέφρασε καὶ ὁ Ἰνδὸς ποιητὴς Ἀμάρας ἐν τῇ Βαλαβαράτᾳ (Βιβλ. Α'κεφ. ζ'. δ. 5 1.) «Σέβου τὸν σεβάσμιον καὶ τοῖς θεοῖς Βεάσαν (τὸν συγγραφέα τῆς Μαχα-Βαράτας), οὗ τὸ τοῦ σώματος χρῶμα, καίπερ μέλαν, ἔσχεν ὅμως ἀγλαΐαν καὶ διὰ τοῦτο ὑφ' ἁπαξαπάντων εἰς τιμὴν φέρεται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ὅ ἐστιν ἡ φαινομένη κόμη.»

65) Γουροῦνι 'ς τὸ σακκί.— Ἐπὶ ἀγοροπωλησιῶν μυστικῶν καὶ ἀγνώστων. Ἔλαβε δὲ τὴν ἀρχὴν ἡ παροιμία ἐκ τῆς κρυφίας καὶ ἐν σάκκοις πωλήσεως τῶν χοίρων ἐπὶ Τουρκοκρατίας, διότι οἱ Ὀθωμανοὶ ἀποτροπιάζονται τὰ ζῶα ταῦτα. Παραπλήσιόν τι ἀπαντᾷ καὶ παρ' Ἀριστοφάνῃ ἐν Ἀχάρν. ὅπου Μεγαρεύς τις, ὑπὸ τῆς πείνης ἀναγκαζόμενος, προσπαθεῖ νὰ πωλήσῃ ὡς χοίρους εἰς τὸν Δικαιόπολιν τὰς εἰς τὸν σάκκον θυγατέρας του·

ΔΙΚ. Τί δαὶ φέρεις;— ΜΕΓ. Χοίρους ἔγωγε μυστικάς.
ΔΙΚ. Καλῶς λέγεις· ἐπίδειξον. — ΜΕΓ. Ἀλλὰ μάν καλαὶ ἔντεινον ἂν λῇς ὡς παχεῖα καὶ καλά κτλ.

66) Πολυτεχνίτης κ' ἐρημοκαλυβίτης. — Πρβλ. Πλατ. Ἀλκιβ. Β'. σ. 147 C. «Οὐ γὰρ δή που Ὅμηρόν γε τὸν θειότατόν τε καὶ σοφώτατον ποιητὴν ἀγνοεῖν δοκεῖς, ὡς οὐχ οἷόν τε ἦν ἐπίστασθαι κακῶς· ἐκεῖνος γὰρ ἔστιν ὁ λέγων τὸν Μαργίτην πολλὰ μὲν ἐπίστασθαι, κακῶς δὲ φησὶ πάντα ἠπίστατο.» Ἰδοὺ τὸ χωρίον τοῦ Μαργίτου ὅπερ ἀναφέρει ὁ Ψευδο-Πλάτων·

Πολλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα·
Τὸν δ' οὔτ' ἄρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὔτ' ἀροτῆρα,
Οὔτ' ἄλλως τι σοφὸν πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.

Τὴν αὐτὴν δὲ ἔννοιαν ἔχει καὶ ἡ ἑτέρα παροιμία «ἢ παπᾶς, παπᾶς, ἢ ζευγᾶς, ζευγᾶς.»

Σημειωτέα δ' ἐνταῦθα καὶ ἡ σύνθεσις τῆς λέξεως· *ἐρημοκαλυβίτης* λέγεται ὁ ἔρημον τὴν κατοικίαν του ἐπίπλων ἔχων, ἑπομένως ὁ πτωχὸς καὶ ἐνδεής.

67) Σ αὐτὸν τὸν κόσμο λύπη
Ποτὲ δὲν ἀπολείπει. Βλ. Πινδ. Πυθ. Ε. 71.

Πόνων δ' οὔτις ἀπόκληρός ἐστιν
οὔτ' ἔσσεται.

68) Τῶν φρονίμων ὀλίγα. — Βλ. Πινδ. Πυθ. Θ'. 133.

Ἀρεταὶ δ' αἰεὶ μεγάλαι πολύμυθοι.
Βαιὰ δ' ἐν μακροῖσι ποικίλειν ἀκοὰ
Σοφῶν.

69) Τὸ θέρος ἔψαλλες, τὸν χειμῶνα χόρευε. — (Παροιμ. Βενιζ. 1847 σελ. 117.) Βλ. Αἰσωπ. μυθ. 134.— Πρβλ. ἔργ. καὶ ἡμ. 296.

Ἀλλὰ σύ γ' ἡμετέρης μεμνημένος αἰὲν ἐφετμῆς
ἐργάζευ, Πέρση, δῖον γένος, ὄφρασε λιμὸς
ἐχθαίρῃ, φιλέῃ δέ σ' ἐϋστέφανος Δημήτηρ
αἰδοίη, βιότου δὲ τεὴν πίμπλησι καλιήν.
Λιμὸς γάρ τοι πάμπαν ἀεργῷ σύμφορος ἀνδρί.
Τῷ δὲ θεοὶ νεμεσῶσι καὶ ἀνέρες, ὃς κεν ἀεργὸς
Ζώῃ κηφήνεσσι, κοθούροις εἴκελος ὀργήν. . . κτλ

70) Ποιὸς 'παινᾷ τὴ νύφη μας; ἡ τσιμπλιάρα ἡ μάνα της. — Πρβλ. πρὸς τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν· « Τίς πατέρ' αὐνήσει, εἰμὴ κακοδαίμονα τέκνα; » Πλουτ. Ἀρατ. Α'.

71) Νὰ λέῃ κανεὶς καὶ τοῦ κακοῦ τὸ δίκαιο. — Βλ. Πινδ. Πυθ. Θ'. 167.

Μὴ, λόγον βλάπτων ἁλίοι-
ο γέροντος, κρυπτέτω.
Κεῖνος αἰνεῖν καὶ τὸν ἐχθρὸν
Παντὶ θυμῷ σύν τε δίκᾳ
Καλὰ ῥέζοντ' ἔλεγεν.

72) Ἐγγαστρώθη τὸ βουνὸ κ' ἐγέννησε ποντίκι. (Παροιμ. Βενιζ. σ. 67. 1847.) Πρβλ. πρὸς τὴν ἀρχαίαν· «Ὠδίνεν ὄρος καὶ μῦν ἔτεκε.» Βλ. καὶ Horat. Art. Poet. 139 καὶ 143· « οὐχὶ καπνὸν ἐκ φλογὸς, ἀλλὰ φλόγα ἐκ φλογός.»

73) Ἄλλα σκέπτονται τὰ βώιδα, κι' ἄλλα κραίν' ὁ ζευγολάτης.— Ὁμοία τῇ «Ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει.— Βλ. Εὐριπ. Μηδ. 1412, Ἑλεν. 1708 καὶ Ἄλκηστ. ἐν τέλει·

Πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ,
Πολλὰ δ' ἀέλπτως κραίνουσι, θεοὶ
Καὶ τὰ δοκηθέντ' οὐκ' ἐτελέσθη,
Τῶν δ' ἀδοκήτων πόρον εὗρε θεός.

Πρβλ. Πινδ. Ὀλυμπ.

. . . αἴγε μὲν ἀνδρῶν
Πολλ' ἄνω, ταὶ δ' αὖ κάτω
Ψεύδη μεταμώνια τέμνοι-
σαι, κυλίνδονς' ἐλπίδες.
Σύμβολον δ' οὔπω τις ἐπιχθονίων
πιστὸν ἀφρὶ πράξιος εὗρε θεόθεν.

Πρβλ. καὶ Σοφ. Αἴ. 1416 ἢ 17 κε. — Πινδ. Πυθ. ΙΒ' 36—37.

Ν. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

ΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΛΕΙΜΜΕΝΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Τετάρτη ἔκδοσις ἐπιδιορθωθεῖσα παρὰ τοῦ ἰδίου μεταφραστοῦ.

—

Μὲ τὰ κατάμαυρα σγουρὰ μαλλιά της
Στοὺς ὤμους ξέπλεγα φεύγει τρελλὴ,
Φεύγ' ἡ μαννοῦλά μου καὶ τὰ παιδιά της,
Μόνα μᾶς ἄφησε στὴν ἔρμη γῆ.

—

Ζητάει τὸν ἄνδρα της, μυρολογάει,
Φωνάζει, δέρνεται στὴν λαγκαδιὰ,
Κ' ἡ ἀδελφοῦλά μου ἀποζητάει
Τὸ γλυκὸ γάλα της καὶ τὰ φιλιά.

—

Μάννα μου, πρόφθασε γιατί ἂν σὲ χάσῃ
Θὰ χάσ' ἡ ἄχαρη καὶ τὴ ζωὴ,
Τὸ χιόνι ὁλόγυρα θὰ μᾶς σκεπάσῃ. . .
Χριστιανοὶ, δότε μας λίγο ψωμί!

—

Γυμνὰ, ξυπόλητα καὶ πεινασμένα
Τρεῖς μέραις τρέχουμε μέσ' στὰ βουνὰ,
Τρεῖς μέραις φεύγουμε κυνηγημένα
Χωρὶς νὰ ἐλπίζωμε παρηγοριά.

—

Ἔρμα, πεντόρφανα, τί νὰ γινοῦμε!
Χωριὸ δὲν ἔμεινε οὐδὲ κλαδί. . . .
Χριστιανοὶ, δότε μας νὰ σκεπαστοῦμε,
Χριστιανοὶ, δότε μας λίγο ψωμί!

—

Μουγκρίζει ὁ χείμαῤῥος τὸ χιόνι πέφτει,
Τὰ γυμνὰ πόδια μου λυόνται νεκρὰ,
Τὴν κρύα κλάψα μου ὁ βοῤῥιᾶς κλέφτει
Κι' ὅλο τὸ δύστυχο μὲ ἀνατριχᾷ!

—

Εἶν' ὅλα ἔρημα κι' ἀγριωμένα,
Ἐδὼ εἶν' κρημνίσματα, σφαγὲς ἐκεῖ. . .
Ὦ! λυπηθῆτέ μας τὰ πεινασμένα. . . .
Χριστιανοὶ, δότε μας λίγο ψωμί!

—

Σεντόνι κάτασπρο τὴ γῆ σκεπάζει,
Μὲ καταπλάκωσε μαύρη νυκτιά. . . .
Γιατί ἕνας ἄπιστος κ' ἐμᾶς δὲν σφάζει;
Μᾶς εἶναι ὁ θάνατος παρηγοριά.

—

Μνῆμα δὲν ἔμεινε γιὰ νὰ ταφοῦμε
Ὅλα τὰ χάσαμε 'ς αὐτὴ τὴ γῆ. . .
Τοῦ κάκου τ' ἄχαρα θυμοχτυποῦμε
Καὶ ζητιανεύουμε 'λίγο ψωμί!

Κάποιος μᾶς ἔλεγε ποῦ 'λθ' ἀπ' τὰ ξένα,
Πῶς στὴν ὀρφανία μας καὶ εἰς τὴν σκλαβιὰ,
Προσφέρουν δάκρυα, φιλὶ' ἀναμμένα
Οἱ ξέν' οἱ ἐλεύθεροι ἀπὸ μακρυά.

—

Καλ' εἶναι ἡ κλάψα τους καὶ τὰ φιλιά τους,
Ἀλλ' ἀντὶ δάκρυα, κι' ἀντὶ φιλὶ,
Δὲν μᾶς ἐχάριζαν τὴ λευθεριά τους,
Καὶ τὴ μαννοῦλά μας ποῦ πάει τρελλή!

—

Ἄχ! τώρα ἡ ἄχαρη ποῦ τάχα νᾷναι;
Ἀπὸ τί κρήμνισμα κατρακυλᾷ;
Ἀπὸ τὴν πεῖνά τους ψυχομαχᾶνε
Τὰ δύο παιδάκια της μέσ' στὰ βουνά.

—

Ὁ κόπος ἔκλεισε τὰ βλέφαρά μου. . ,
Στὸ χιόνι ἂς κάμωμε μιὰ προσευχή. . .
Ἐλ' ἀδελφοῦλά μου στὴν ἀγκαλιά μου
Γιὰ ν' ἀποθάνωμε τὰ δυὸ μαζῆ!—

—

Κι' ἂν κάποτ' ἄταφα μᾶς ἀπαντήσῃ
Διαβάτης εὔσπλαχνος μέσ' στὰ βουνὰ,
Στ' ἀχνὰ κουφάρια μας τάφο ἂς χαρίσῃ
Μὲ δυὸ δακρύβρεχτα στερνὰ φιλιά.

—

Εἶπε·—κ' ἐσφόγγισε τὰ δάκρυά του,
Καὶ μ' ἕνα οὐράνιο καὶ ἁγνὸ φιλὶ
Γλυκονανούρισε στὴν ἀγκαλιά του
Τὴν ἀδελφοῦλά του τὴν ὀρφανή.

—

Κι' ὡς τόσῳ ἀπέρασε σκοτιδιασμένη
Ὡσὰν τὴν κόλασι ἡ κρύα νυκτιὰ,
Κι' ἡ ῥοδοδάκτυλος αὐγὴ προβάλνει
Καὶ νεκρ' ἀπάντησε τὰ δυὸ παιδιά.

—

Μὲ χιόνι ἐστέκοντο σαβανωμένα·
Κ' ὅταν ἀπέρασα κ' ἐγὼ ἀπ' ἐκεῖ
Ἀκόμη εὑρίσκοντο ἀγκαλιασμένα
Ὡσὰν νὰ ἐγύρευαν κ' ἄλλο φιλί!

ΦΙΛΙΠΠΟΣ Γ. ΛΟΥΖΗΣ
Ἀνθυπασπ. τοῦ ἱππικοῦ.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

ΖΩΓΡΑΦΟΙ. Δύο ζωγράφοι ἐνησχολοῦντο ποτὲ εἰς τοιχογραφίαν μεγαλοπρεποῦς μητροπόλεως, ἰσάμενοι ἀμφότεροι ἐπὶ ὑψηλοτάτου ἰκριώματος. Ὁ ἕτερος αὐτῶν ἦτο τόσον προσηλωμένος εἰς τὸ ἔργον του, καὶ τόσον μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἡδονῆς ἠτένιζε τὴν εἰκόνα, ὥστε λησμονήσας τὴν θέσιν ὅπου ἵστατο ἐκινεῖτο πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐπλησίασε τὴν ἄκραν τῆς σανίδος. Τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν ὁ σύντροφός του ἐστράφη πρὸς τὰ ὀπίσω· καὶ καταληφθεὶς ὑπὸ τρόμου παρετήρει τὸν κίνδυνον τοῦ συντεχνίτου· ὀλίγον ἔτι καὶ θὰ κατέπιπτεν ὁ ἐνθουσιῶν· ἐὰν τῷ ὡμίλει ὁ θάνατος ἦτο βέβαιος, ἐὰν πάλιν ἐτήρει σιωπὴν, ὁ κίνδυνος ἦτον ἐπίσης ἄφευκτος. Ἐν τοιαύτῃ ἀμηχανίᾳ ὢν λαμβάνει εὐθὺς βεβρεγμένην ψῆκτραν, καὶ ῥίψας αὐτὴν ἐπὶ τῆς εἰκόνος, κατερρύπανε τὴν ὡραίαν γραφήν. Τοῦτο ἰδὼν ὁ ζωγράφος ὥρμησε πρὸς τὸν φίλον του μετὰ θηριώδους ἤθους· ἀλλ' ἐκπλαγεὶς διὰ τὸ κάτωχρον αὐτοῦ πρόσωπον ἤκουσε τὴν διήγησιν τοῦ κινδύνου, παρετήρησε μετὰ ῥρίκης τὸ ὑποκάτω χάος καὶ μετὰ δακρύων εὐγνωμοσύνης ἠσπάσθη τὴν σώσασαν αὐτὸν χεῖρα. Οὕτω καὶ ἡμεῖς πολλάκις ἁρπαζόμενοι ἀπὸ τῶν εἰκόνων τοῦ κόσμου τούτου ἀναιπαισθήτως ὁδεύομεν πρὸς τὸν ἴδιον ὄλεθρον, ὁπότε ὁ Θεὸς μολύνων ἐπίτηδες τὰς ὡραίας εἰκόνας, μᾶς προσηλώνει εἰς τὰς εὐσπλάγχνους αὐτοῦ ἀγκάλας, ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν ἑτοιμαζόμεθα νὰ ὑψώσωμεν φωνὴν κατ' αὐτοῦ.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ ΕΠΙΝΟΗΜΑ. Πρό τινων ἐτῶν δύο ἀδελφοὶ Ἰρλανδοὶ, σιδηρουργοὶ τὸ ἐπάγγελμα, κατέλιπον τὴν γενέθλιον αὐτῶν γῆν καὶ μετέβησαν εἰς τὴν Ἰαμαϊκὴν πρὸς ἀπόκτησιν πλούτου. Ἀλλ' εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκεῖσε ἄφιξίν των παρετήρησαν ὅτι δὲν ἐξήρκει μόνη ἡ φιλεργία πρὸς ἐπίδοσιν τοῦ ἔργου των, καὶ ὅτι πρὸς ἔναρξιν αὐτοῦ ἀπητοῦντο τουλάχιστον ἑβδομήκοντα λίραι. Πρὸς τοῦτο δὲ κατέφυγον εἰς τὸ ἀκόλουθον νέον καὶ εὑρυὲς ἐπινόημα. Εἷς ἐξ αὐτῶν ἐγυμνώθη, ὁ δὲ ἕτερος ἐμαύρισεν αὐτὸν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν· τούτου δὲ γενομένου τὸν ἔφερεν εἰς ἕνα ἐκ τῶν ἐμπορευομένων Μαύρους, ὅστις παρατηρήσας τὸ ῥωμαλέον καὶ ἀθλητικὸν ἀνάστημα τοῦ προσπεποιημένου τὸν Μαῦρον ἠγόρασεν αὐτὸν ἀντὶ ὀγδοήκοντα λιρῶν, μάλιστα δὲ καὶ ἐκαυχᾶτο διὰ τὴν ἀγοράν, διότι ἐθεώρει αὐτὸν ὡς τὸν ὡραιότερον τῶν ἐν τῇ νήσῳ ὁμοχρόων του. Ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ὁ δημιουργηθεὶς Μαῦρος ἐδραπέτευσε πρὸς τὸν ἀδελφόν του, καὶ καθαρισθεὶς ἀνέλαβε τὴν προτέραν μορφήν. Εἰς μάτην προσηνέχθησαν βραβεῖα εἰς ὅν τινα ἤθελε συλλάβει αὐτόν. Ἐν τοσούτῳ οἱ δύο ἀδελφοὶ ἐπεχείρησαν πάραυτα τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ τοσοῦτον ἐπιτυχῶς τὸ διεξήγαγον, ὥστε μετ' οὐ πολλὰ ἔτη ἐπέστρεψαν εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἔχοντες πολλὰς χιλιάδας λιρῶν. Πρὶν ὅμως ἀναχωρήσωσιν ἐπεσκέφθησαν τὸν κύριον παρὰ τοῦ ὁποίου εἶχον λάβει τὰ χρήματα, τῷ ἀνέμνησαν τὸ περιστατικὸν τοῦ Μαύρου, καὶ ἀπέδωκαν αὐτῷ τὸ κεφάλαιον μετὰ τόκου, ἀφοῦ προηγουμένως τῷ ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην των.

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΤΟΥ ΝΟΟΣ. Ποιητής τις, μέγα φρονῶν διὰ τὴν ποιητικὴν ἱκανότητα, κατέτριψε τὸ πλεῖ-

στον μέρος τῆς ζωῆς του, εἰς σύνθεσιν ποιημάτων, ὀλίγους ὅμως εὕρισκεν ἀναγνώστας καὶ ἀκροατάς. Ἡ τοιαύτη πρὸς τὰ ποιήματά του ψυχρότης καὶ ἀδιαφορία, προσέβαλεν οὐ μόνον τὴν φιλοτιμίαν ἀλλὰ καὶ τὴν ὑγείαν του. Συνεβουλεύθη λοιπὸν ἰατρὸν, ὅστις διαγνοὺς τὴν ματαιότητα τῆς ἰδιοσυγκρασίας αὐτοῦ, καὶ ἀκούσας μακρὰν διήγησιν τῶν παραπόνων του, «Ἔχεις, ἠρώτησε στίχους, τοὺς ὁποίους νὰ μὴ ἀπήγγειλες ἀκόμη εἰς κανένα;» «Μάλιστα», ἀπεκρίθη ὁ ποιητής. «Πολὺ καλὰ, ἀνάγνωθι αὐτούς.» Τὸ τέκνον τῶν Μουσῶν ἀνέγνω μετὰ μεγάλης ἐμφάσεως ἑκατοντάδας στίχων. Καὶ ὁ ἰατρὸς παρατηρήσας ὅτι εὐηρέστει ἡ ἀνάγνωσις τὸν ἀσθενῆ τὸν προέτρεψε νὰ ἐπαναλάβῃ αὐτούς. Ἐπειδὴ δὲ ἐν τῇ δευτέρᾳ ἐπαναλήψει ἀνέπτυξε μεγαλητέραν ἐνέργειαν ἐκφράσεως, «ἐπανάλαβέ μοι καὶ αὖθις» εἶπεν ὁ ἰατρός. Ἀφοῦ δὲ ὁ ποιητὴς ἐπανέλαβε καὶ ἐκ τρίτου τὴν ἀνάγνωσιν μετὰ μεγίστης ζωηρότητος, «τώρα, εἶπεν ὁ ἰατρὸς, ἀναπαύου καὶ αὔριον θέλεις ἀναλάβει ἐντελῶς.» Τὸ φάρμακον ἦτο δραστήριον.

ΠΑΡΑΔΟΞΟΣ ΑΦΟΣΙΩΣΙΣ. Τὸν χειμῶνα τοῦ 1776 ἔτους ὁ κόμης καὶ ἡ κόμησσα Podotsky ἤρχοντο ἀπὸ Βιέννης εἰς Κρακοβίαν. Οἱ λύκοι, οἵτινες πολυπληθέστατοι ὄντες εἰς τὰ Καρπάθια καθίστανται θρασύτεροι καὶ θηριωδέστεροι ἐν καιρῷ χειμῶνος, κατέβαινον ἀγεληδὸν καὶ κατεδίωκον τὴν ἅμαξαν οὖσαν ἤδη μεταξὺ τῶν πόλεων Osweik καὶ Zator, ἡ τελευταία τῶν ὁποίων ὀλίγας μόνον λεύγας ἀπέχει τῆς Κρακοβίας. Ἐκ τῶν δύο ὑπηρετῶν, οὓς ὁ κόμης πάντοτε ἔφερε μεθ' ἑαυτοῦ, ὁ μὲν εἷς εἶχε προπορευθῆ, ὁ δὲ ἄλλος τὸν ὁποῖον ἰδιαζόντως ἐτίμα διὰ τὴν ἀφοσίωσίν του, βλέπων τοὺς λύκους βαθμηδὸν πλησιάζοντας παρεκάλεσε τὸν κύριόν του νὰ τῷ ἐπιτρέψῃ νὰ ἀπολύσῃ εἰς τοὺς λύκους τὸν ἵππον του, ὅπως διὰ τούτου καταπαύσωσι τὴν λύσσαν των καὶ λάβωσι καιρὸν νὰ φθάσωσιν εἰς Ζάτορ. Τοῦ δὲ κόμητος ἐπινεύσαντος, ὁ ὑπηρέτης ἀναβὰς ὄπισθεν τῆς ἁμάξης ἀπέλυσε τὸν ἵππον, ὅστις εὐθὺς κατεκρεουργήθη ὑπὸ τῶν λύκων. Ἐν τούτοις οἱ ὁδοιπόροι προεχώρουν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον ἐλπίζοντες νὰ προφθάσωσιν εἰς τὴν πόλιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἵπποι ἐκουράσθησαν, καὶ οἱ λύκοι ἐπὶ μᾶλλον ἐξαγριωθέντες ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ἵππου, ὀλίγου δεῖν ἐπρόφθανον τὴν ἅμαξαν, ὁ ὑπηρέτης ἰδὼν τὸν ἔσχατον τοῦτον κίνδυνον ἐκραύγασεν· «Ἕνα μόνον μέσον σωτηρίας ὑπάρχει, νὰ ὑπάγω εἰς συνάντησιν τῶν λύκων, καὶ τὸ πράττω προθύμως, ἀρκεῖ μόνον νὰ μοὶ ὁμώσῃς, ὅτι θὰ προνοήσῃς ὡς πατὴρ περὶ τῆς συζύγου καὶ τῶν τέκνων μου, ἐγὼ μὲν θὰ καταφαγωθῶ, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ θέλετε σωθῆ. Ὁ Podotsky κατ' ἀρχὰς μὲν ἐδίστασε νὰ συγκατανεύσῃ εἰς τὴν γενναίαν τοῦ ὑπηρέτου αἴτησιν, ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲν ἄλλο μέσον σωτηρίας ὑπῆρχεν, ἔστερξεν ἀφοῦ πρῶτον ἐπισήμως ὤμοσεν ὅτι θέλει *λαμβάνει* διαρκῆ πρόνοιαν διὰ τὴν οἰκογένειάν του. Τότε ὁ ὑπηρέτης καταβὰς διηυθύνθη εἰς τοὺς λύκους καὶ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ ἐγένετο ὡς ὁ ἵππος παρανάλωμα τῆς θηριωδίας των. Ὁ κόμης ἔφθασεν εἰς τὴν πόλιν τοῦ Ζάτορ, καὶ οὕτως ἐσώθη καὶ ἐτήρησε πιστῶς ἣν εἶχε δώσει εἰς τὸ θῦμα ὑπόσχεσιν.

ΠΕΡΙΕΡΓΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ. Διοικητής τις τῆς Πορτογαλλίας ὑπεδέξατο ποτὲ ἐν αἰθούσῃ, ἔνθα οὐδὲν ἄλλο θρανίον ὑπῆρχεν ἐκτὸς ἐκείνου ἀφ' οὗ ἐκάθητο, πρεσβευτήν τινα Ἄραβα· ὅτε δὲ ἐπλησίασεν οὗτος, χωρὶς νὰ ἐγερθῇ ὁ Πορτογάλλος ἠρώτησεν ἐὰν ὁ κύριός του εἶναι πολὺ ἰσχυρός. Ὁ Ἄραψ διατάξας ἀμέσως νὰ πέσωσι κατὰ γῆς δύο ἐκ τῶν παρακολουθούντων αἰχμαλώτων του ἐκάθισεν ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν. Εἶτα μετὰ σοβαροῦ ὕφους ἀπεκρίνατο·—ὁ Κύριός μου ἔχει ἀπειραρίθμους ὑπηρέτας ὡς σὲ, πεντήκοντα ὡς τὸν βασιλέα τὸν κύριόν σου, καὶ ἕνα ὡς ἐμέ. — Ταῦτα δ' εἰπὼν καὶ ἐγερθεὶς ἐξῆλθεν, ἀλλ' οἱ αἰχμάλωτοι διέμενον πρηνεῖς· ὅτε δὲ εἶπον αὐτῷ νὰ τοὺς ἀνακαλέσῃ· δὲν συνειθίζω, ἀπήντησε, νὰ μεταφέρω τὰ θρανία ἐκ τῶν τόπων ἔνθα κάθημαι.

Μ. ΓΚΙΟΛΜΑΣ.

ΘΕΙΑ ΔΙΚΗ. Τρεῖς κάτοικοι τοῦ Βάλη, χωρίου τῆς Φλανδρίας, συνοδοιποροῦντες εὗρον θησαυρὸν τὸν ὁποῖον διένειμαν ἐξ ἴσου μεταξύ των· ἐξηκολούθησαν δὲ ὁδοιποροῦντες καὶ χαίροντες διὰ τὸ εὕρημα. Ἐπειδὴ δὲ κατέλυσαν τὰς ζωοτροφίας των ἔστειλαν τὸν νεώτερον εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ὅπως ἀγοράσῃ τὰ χρειώδη· οὗτος δὲ καθ' ὁδὸν διαλογιζόμενος πῶς εὐκολώτερον νὰ καταστῇ μόνος κύριος τῶν εὑρεθέντων χρημάτων, ἀπεφάσισε νὰ δηλητηριάσῃ τὰς ἀγορασθησομένας τροφὰς, αὐτὸς δὲ προφασιζόμενος ὅτι ἐγεύθη ἐν τῇ πόλει νὰ μὴ ἐγγίσῃ αὐτάς. Διαρκούσης τῆς ἀπουσίας του, ἡ πλεονεξία παρώρμησε τοὺς ἄλλους δύο νὰ τὸν θανατώσωσιν ὅταν ἐπιστρέψῃ, ὅπως διαμοιρασθῶσι τὸ μερίδιόν του. Ἀφ' οὗ δὲ ἐξετέλεσαν τὸν σκοπόν των καὶ ἐδολοφόνησαν αὐτὸν, ἐκάθησαν νὰ φάγωσιν· ἀλλὰ καὶ οἱ δύω ἔγειναν μετ' ὀλίγου θύματα τῆς θείας δίκης ἀποθανόντες ἐκ τοῦ δηλητηρίου.